

MACGREGOR'S
GAELIC HYMNS.

Price Eightpence, Bound.

Hall. 260. L.

D A N A

A CHOMHNADH CRABHAIDH.

N A N G A Ë L.

LE

SEUMAS MAC-GHRIOGAIR, D.D.

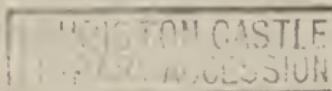
SEARMONAICH' AN T-SOISGEIL,
ANN AN AMERICA MU THUATH.

EDINBURGH:
PUBLISHED BY D. R. COLLIE AND SON;
MACLACHLAN AND STEWART.

—
PRICE SIXPENCE.

Fhir a tha suigeartach, ceòlar,
Ceannaich-sa mo leabhar òran
Theag' gu'n dean e feum ri d' bheò dhut,
Ged nach mòr a phrìs.
Cha n-eil aoir air duine còir ann
Cha n-eil moladh air an òl ann,
No air sùgradh baoth na h-òige
Bheir bròn ort aig do chrìch.
Ach tha firinnean gun sgleò ann,
Agus comhairlean na còrach,
Gu do theasairginn o dhò-bheairt,
'S gu d' sheòladh chum na sìth.

LIFE OF THE AUTHOR.

DR JAMES M'GREGOR, the Author of the following Songs, or Hymns, was born in the vicinity of Comrie, in Perthshire, about the year 1760. His father was a small farmer there, and consequently not wealthy, though still in such circumstances as to give his son as good an education as that part of the country afforded. When a boy, Mr M'Gregor was of a sedate and serious turn of mind ; and seems to have early chosen the ministry as a profession, from ardent piety rather than for worldly riches and honours. The Anabaptists, whom he joined, were making at that time a considerable sensation in Scotland ; the leaders of which body, though perhaps not so well educated as those belonging to the Church of Scotland, were yet, it is allowed even by those who differed from them, noted for their strict walk of life, and diligence in their heavenly calling. After passing through the various necessary steps of probation, and studying divinity under the tuition of the Rev. W. Moncrieff of Alloa, Mr M'Gregor was ordained a preacher at the age of twenty-one. Shortly after being licensed, he was led to accept a call from some Colonists in Nova Scotia, who had applied to their brethren in this country for a person of acknowledged abilities and evangelical piety, to preach the Gospel to them ; and although he had every prospect of an advantageous settlement at home, he chose the more arduous and ill-paid duties of a foreign station. His charge was the eastern part of Nova Scotia, with the adjacent islands of Cape Breton and Prince Edward, where he encountered hardships few men could have so long endured, travelling from one hamlet to another, through dense woods and unbridged rivulets ; marked trees, a compass, or an unintelligible and savage Indian, his only guides. The expatriated Highlanders were in need of the instructions and consolations of religion, and Mr M'Gregor preferred the work of his Heavenly Master to his own comforts or ease.

It is not known that Mr M'Gregor gave any indications of being a poet in his younger days ; and it was not until the close of his long and useful life that he began to clothe the doctrines of the Gospel in versification, that he might unite the best and most wholesome instructions with the sweetest and most fascinating of his native melodies. Having obtained from home copies of Duncan M'Intyre's and Ronald M'Donald's poems, he set about making *imitations*—(to more than this he never pretended)—of the most

popular Songs. But it will hardly be credited now-a-days, that insinuations arose against the genuiness of Mr M'Gregor's principles, merely because a servant had seen copies of these two works lying on the table of his study! And this simple fact led to what is termed a schism in his congregation. A stranger, taking advantage of this frivolous matter, intruded himself about this period on his labours, and many of his flock forsook the ministry of their long tried friend, and followed the intrusionist. Borne up, however, by his warm philanthropy, his philosophy, and above all, by his genuine religious views, he proceeded cheerfully with his metrical effusions, until he had completed the contents of this volume, of which this is the fifth edition. The former editions have been very incorrectly printed, the first two evidently without the superintendence of a Gaelic reader; for this only can account for the fact of the *title* and address to the reader, appearing on the last page of the book. We insert the latter, now, in its proper place, and as it best explains the design of a Minister of the Gospel, in writing what has been termed a Song Book for the use of his flock, we give it here in English, for the sake of those who do not understand the Gaelic language:—" You that are musically merry, buy this my book of Songs. Though its price is small, it may do you good as long as you live. It contains no satires on good men, no panegyrics on (whisky)drinking, or the foolish merriments of youth, which ouly end in sorrow; but plain unvarnished truths, and good advices, fitted to preserve you from doing evil, and direct you towards everlasting peace."

Mr M'Gregor's Poems are smooth in versification, pleasant in style, and evangelical in doctrine. He mostly follows his countryman Duncan M'Intyre, from whom he borrows not only distiches or couplets, but even a stanza, slightly altered. His Songs are for the most part mere imitations, but as such are entitled to favourable considerations.

It must have been soothing to the feelings, and helped to gild the evening shades of Mr M'Gregor's life, to have had the degree of D.D. conferred on him by the College of Glasgow, for his services and attainments, more especially as it came unsolicited and unexpected. In the spring of 1828, Dr M'Gregor was seized with a fit of apoplexy, a return of which, two years afterwards, terminated fatally. He died at Pictou, March 3, 1830, in the 68th year of his age.

DANA

A CHÓMHNADH CRÀBHайд.

SUIM AN LAGHA.

Do'n Ard Thighearn' do Dhia bheir thu gràdh,
Bheir thu dhà e le t' anam gu léir,
Le do chridhe, 's le t' inntinn gu slàn ;
'S do d' choimhearsuach gràdh mar dhut féin.

NA DEICH AINTEAN.

'S mi do Dhia, is do Thighearna treunn,
Thug a mach thu o Eiphit nan tràill.

- I. Na biodh agad Dia eil' ach mi-féin ;
- II. 'Us na sleuchd-sa do Iomhaigh gu bràth.
- III. Ainm an Tighearn do Dhia cuir an sùim ;
- IV. Agus cùimhnich an t-Sàbaid le tlachd.
- V. Thoir do d' phàrantaibh urram, a's gràdh ;
- VI. 'S cùm do làmhan o mhort, a's o chreach.
- VII. Seachain adhaltras, cuirp agus crìdh,
- VIII. 'Us nà sintear do làmh chum na braid ;
- IX. Dean an fhìrinn, 's seachain a' bhreug ;
- X. Na bi sanntach, ach réidh ri do staid.

MOLADH AN LAGHA.

AIR FONN—“*'Se so aimsir a dhearbhadh,*” &c.

Thugadh lagh leis an Triath dhuinn,
 D'ar riaghladh o thùs ;
 Lagh nam buadhannan ciatach,
 Gun fhiaradh, gun lùb :
 Lagh bhios seasmhach gu sìorruidh,
 Gun chrioch air a chaoidh ;
 Lagh do dh' ainiglibh an Triath,
 A's do dhiabhlaibh fo chlaoidh,
 Chaidh an lagh ud a sgriobhadh,
 Le firinn gun bheud,
 Ann an cridh' ar ceud sinnsir,
 'S bha 'inntinn d'a réir ;
 Gus an d'ith e am meas ud,
 Gun mheas aig air féin,
 Rinn an cumhnant a bhristeadh,
 'S thug sgrios oirnn gu léir.
 Sud an lagh théid a sgriobhliadh,
 Gu dileas gach ial,
 Ann an cridh gach uil 'fhìrean
 Tha'n sìochaint ri Dia ;
 Leis an deagh spiorad ghràsmhor
 Nach failnich an cùis
 Leis nach tréigear gu bràth iad,
 'S nach fàg iad air chùl.
 Sud an lagh a bha'n airnibh,
 An t-Slànaighear ghleusd,
 Nuair a ghabh e ar nàdur,
 'S a thàin' e gu 'r feum,

Fad a laithean do chleachd e
 An reachd ud gu dlù ;
 B'i toil 'Athar a thlachd,
 'S bha 'blicheadh oirre dùr.

Thubhairt Daibhidh ; 's e's prìseil
 'Na mìltean de 'n òr,
 'S cha-n eil mil as na cìribh
 N' as milse ri h-òl*
 'Se bu thlachd, 's bu thoil-inntinn
 Gu cinnteach do Phòl,
 'Nuair a thréig e am milltear,
 'S a phill e ri còir †

Na h-Abstoil, 's na Fàidhean
 Ta àrd ann an glòir,
 'S e an aiteas gu bràth e,
 An gràdh, a's an deòin :
 Tha na h-ainglean ro ghlòrmhor
 Làn sòlais d' a thaobh,
 'S e an aoibhlneas ro mhòr e,
 An ceòl, 's an gaol.

'S cian mu'n toill e bonn mi-chliu
 Ged dhìt e na daoidh,
 'S ged nach bi aca sìth ris,
 'Nan inntinn a chaoïdh ;
 Oir is aimníg le meairleach
 Bhi 'n gràdh air an reachd,
 Rinn a dhìteadh gu bàs,
 O nach b'älainn a chleachd'.

'S mòr an t-aobhar air cliù dha
 Gu 'n diùlt e le tàir
 Am fior mhonar ùmhachd,
 Gun dùrachd, gun ghràdh,

Bheir na cealgairean lùbach,
 Ta dùbailt 'nan gnàths
 Leis an t-seann chridh' nach fiù,
 Nach deach' ùrach le gràs.

Na h-ainglean bha aon uair
 Glè naomh' ann an glòdir,
 'Nuair a thréig iad gun aobhar
 An gaol air a' chòir ;
 Rinn an lagh an grad fhuadach
 Gu buan chum a' bhròin,
 Gun dad feairt air an uaisle
 Bu dualach d' am pòr.

Tha 'u nàimhdeas ag éiridh
 Gu h-eucorach, dàu',
 Ach gidheadh 's e is éigin daibh
 Géilleadh gu bràth :
 Oir am feasd cha bhi buaidh ac',
 Lc fuath thoirt do'n cheart,
 Bithidh 'n lagh orr' an uachdar,
 'Gam bualadh le neart.

Tha sàr cheartas 's fìrinn
 Gu dilinn san lagh,
 'S cha tilgear am firean
 Neo-chlì leis gu dragh :
 Ach ma chlaonadh leat aon uair
 Gun aontachadh leis,
 'S dearbh nach dean e leat aomadh,
 'S nach saorar thu'm fcasd,
 Gus an diolar lc ràthan
 Bhios tàbhachdach treun
 Gach aon dlighe gu slàn da,
 Gun fhàilinn, gun bheud ;

Oir cha ghabh e ri call,
 No dad gann air a' chòir :
 Bithidh 'n geur cheartas teann aig',
 'S cha sanntaich e còrr.

Tha e fiorghlan, ro naomh',
 'Is cha-n aom e gu bràth,
 Le ni truaillidh bhios baoth,
 No le faoineis gun stà.
 Tha e math, agus oirdheirc,
 'S e sonraichte grinn ;
 Maiseach, caoin, 's e ro bhòidheach,
 A' seòladh gach linn.

Gach ni math thig ad smuainteach,
 (As suaraich, 's as crin,')
 Tha e 'g iarraidh gach uair
 E bhi fuaithe ri d' chrìdh,
 'S cha-n eil olc anns an t-saoghal
 Cho aotrom, 's cho meanbh,
 Nach do thoirmisg e daonnan
 Maraon ri olc garbh.

'S e lagh iomlan na saors' e,
 Gun ghaoid, 's gun sgleò :
 Tha gach aon neach fo dhaorsa
 Nach taobh ris le deòin.
 'S e an gràdh tha e 'giarraidh
 Do Dhia, 's do dhaoin',
 Gràdh bhios saor agus fial,
 Gràdh bhios dian, a's nach traogh.

Thugadh dhà anns a' Bhioball,
 Lagh rioghail mar ainm ;*
 Tha gach caibdeal ga mhìneach',
 'S tha bhrigh anns na sailm.

Bha e sgrìobht' air dà chlàr
 Nan deich àintean aig Maois ;
 Mar an lagh thug an t-àrd-rìgh
 Gu bràthi do chloinn-daoin'.

Dh'àithn a' chiad te an Triath
 Bhi mar Dhia agad féin ;
 Thu bhi 'u còmhnaidh 'na fhianais,
 'S ciatach mu d' bheus :
 Thu thoirt glòir dha, 'us aoradh
 Gu li-aobhach do ghnà,
 'S gun do chridh no do ghaol
 Thoirt ach aotrom do chach.

Dh'iarr an dara gach iomhaigh
 Chur sios mar ui faoin,
 'Us uil' orduighean Dhia
 Bhi gach ial leat ro chaomh ;
 Bhi' gam freasdal gu d' dhòchas,
 'S t' èdas chur ceart :
 S meadhoin gràis agus glòir iad,
 Bi'n tòir orr' le feairt.

Thug an treas aon dut àint'
 Urram àrd thoirt do Dlia,
 Annis gach àm, 's annis gach àite,
 Le gràdh 's le caill ;
 Le do bhriathraibh 's do smaointibh
 Bhi daonnan gu feum,
 Gun thu chaoidh a mhì-naomhachadh
 Aon ni fo'n ghréin.

'N ceathramh àint' tha i'g ràdh.
 Biodh an t-sàbaid ad chuimhn',
 'S ann a chòmhnaadh ar cràbhaidh
 Chaidh 'n là ud thoirt duinn,

Cuir nan smuaintcan, 's nan seachas
 Air falbh bhios gun bhrìgh ;
 Biodh an ùrnaigh's an t-searmoin
 Ag leapmhainn ri d' chrìdh'.

Thuirt an còigeamh, ma's àill leat
 Bhi sàbhailt o bheud,
 Urram, ùmhlachd 's gràdh
 Thoir do d' phàrantaibh féin ;
 Do gach neach os do cheann
 Ann an ionnsach' no dreuchd,
 'Is do ghliocas nan scann daoin',
 Tha teann air an cug.

Tha 'n seathamh a' toirmearsg dhut
 Coirbteachd 'us strìth ;
 Thu bhi brais ann am fèirg,
 Agus doirbh 'n aghaidh sith ;
 Oir thig morta mu'n saoil thu
 A daochanachd dhian :
 Bitheadh anman chloinn-daoine
 Leat gaolach gach iall.

'Tha 'n t-adhaltras bacte
 'San t-seachdamh a chaoidh.
 'S dearbh gu'm olc leat an cleachdad
 Aig neach e ri d'mhnaoi.
 Tréig gach smuaincach 'us gniomh
 Bheir gu strìopachas thù,
 Iarr air Dia bhi gad dhion
 O gach lion bheir gu drùis.

Tha an t-ochdamh a' toirmearsg
 Dhut airgead an-réigh,
 Bhi nco-ghniomhach ad ghairm,
 'Us neo-aircghiosach, geur :

Bi ri saothair gu bunntaimeach
 Sunntach gun tàmh ;
 Oir is mearlcach an lùndair
 Neo-ghrunndail, gun stà.

Tha 'n naothamh ag iarraidh
 Ort fianais gun sgleò
 Thoirt air firinn an Triath,
 Gun a fiaradh ri d' bheo :
 Tha na breugan le Sàtan,
 Bha ghnà cur ri foill ;
 Dean an tréigsinn, mür àill leat
 Bhi'n àireamh a chloinn'.

Tha 'n deicheamh ag iarraidh
 Gach miann chur fo chìs
 Thu bhi stuam agus fialaidh,
 So-riaraicht 's gach ni :
 Cuir air falbh 'n talach grànd
 Bhios gad chnàmhadh gun chrìch ;
 'Us bi gràdhach do ghnà
 Ris gach nàbaidh 'san tìr.

Ge ceart, 's ge gràdhach
 Na h-àintcan gu léir
 Tha mo nàdur mar nàmhaid
 Do ghnà air an deigh;
 An ro gheall air an diteadh,
 Ach m' fhireanach' leo,
 Ged tha 'm umhlachd cho clì
 'Nach eil brìgh innt' no bedò.

Ach b'e 'n fhaoineis domh smaoineach
 Gu'n saoradh iad mi,
 'Is mo ghaol aig gach aon ni
 Ta claou leo, 's clì.

'S cha-n eil feum dhomh bhi 'g earbs'
 As an aimsir ri teachd ;
 Oir cha-n ainmig bhios annhuinneachd
 Leanmhainn ri m' chleachd'.

Ach O ! cia sò-ghràdhach
 An Slànaighear caoin :
 Thug an ùmhlachd 'nam' àite
 Dh' fhàgas mi saor :
 'Sa thug nàdur as ùr dhomh
 Ta giùlan a dhreach,
 'Us gam stiùireadh thoirt umhlachd
 Le càram d' a reachd ;
 Mar mo shòlas ro loinneil,
 'Us m' aoibhneas rò àrd,
 Ged tha 'm peacadh ga m' craoidhmeadh
 Gu h-oillteil gach là ;
 Ach tre ghràs théid mo dhèdin,
 'Us mo threòdir ann am meud,
 Gus am faic mi fadheòigh
 Ann an glòir e air nèamh.

CUMHNANTA NAN GNIOMH.*

'Nuair a chruthaicheadh Adhamh,
 'Reir na comhairle àraidh,

* Ged nach b'e rùn Dé riàmh duine sam bith a dheanamh sona le Coicheangal nan Gniomh, ach le Coicheangal nan Gràs, gidheadh rinneadh an ceud choicheangal ud ann an dóigh a bha cho caoimhneil, cho gràsmhor, agus cho iomchuidh chum sonas siorruidh a thoirt do Adhamh, agus d'a shliochd gu léir 's a dh'fhaodte smuaineachadh. B' e 'n cumha àraidh leis an coisneadh Adhamh an sonas sin, fantainn o'n mheas thoirmisgt'. Bha'n cumha sin cho furasd ri cho-lionadh 's a b'urrainn a bhith. B'usa dha 'n comhnaidh gun bheantainn do'n mheas, no'ghabhal, agus itheadh. Cba rohh Adhamh, no shliochd, an cunnart tuiteam ann am peacadh sam bith eile, gus an itheadh e am meas toirmisgt' ;

Bh' aig an Trianaid ro ghràsmhor,
 Fhuair e cumadh glè ālainn ;
 Colainn mhaiseach, ro àillidh,
 Anam diongmhalta, àghmhор,
 Dreach a Chruithear gu slàn air,
 'S b'c ghildir e.

Dreach a Chruithear, &c.

Bhuin an Cruithear gu caomh ris,
 Thug e scalbh dha 'san t-saoghal,
 (Cha do chum e ach craobh uaith,)
 'S bu mhòr an oighreachd c dh'aon fhear ;
 Ged bu bhag c d'a mhaoin-se,
 O'n bha firinn, a's naomhachd,
 Steach 'na cridhe,

Le gaol agus còlas.
 Steach 'na chridhe, &c.

Fhuair e sonas gun iarraidh,
 Fhuair e beannachd 'na Trianaid,
 Bha an caidreamh gu fial aig',
 Bha co-cheangal ri Dia aig,
 B'e co-chcangal nan gniomh e ;

oir, air do Dhia a ràdh ris, "Anns an là dh'itheas tu dheth, gu cinnteach bàsaichidh tu," bha sin ionann 's'na ghealladh dha nach tigeadh am bàs air, ann an dòigh sain bith eile ach le itheadh dheth; agus mur tigeadh am bàs, cha mhòr thigeadh am peacadh—Mur biodh an co cheangal ud idir ann dh'fheumadh gach duin'. againn seasamh air a shou féin. Cha bu choltach dhuiun sùil a bhi againn ri sonas siorruidh, ach an lòrg coilionadh an lagha; agus ged bhiodh sin comasach, cha bhiodh e cho furasd idir ris an dòigh ud eile; oir bhiodh aig an diabhlol cothrom air siun a bhuaireadh gu peacadh, cho liounhor 's a bha dleasanais anns an lagh, 'nuair nach robh ach non chothrom aig air Adhamh. Thug Dia dha an t-socair sin o'n bha e seasamh airson a shliochd; agus nan smuainicheamaid ceart oirre cha deanamaid a chaoidh gearan air coicheangal nan gniomh. Anns a' cho-cheangal ud cha bhiodh ni sam bith aig sliochd Adhamh ri dheanamh, agus cha robh aig Adhamh féin ri dheanamh ach fantainn o'n wheas thoir-misgte.

Gealladh beatha gun chrioch aig,
 Cumha socrach, so-dhiant',
 Air dòigh aig,

Cumha socrach, so-dhiant, &c.

Thug an Tighearna fios da,
 Thaobh na craoibh ud 's an lios aig',
 (Bha 'n t-iùl a b'fhearr 'us bu mhcas innt,)
 Air dha blasad de 'n mheas aic',
 Gu 'n tigeadh bàs agus sgrios air,
 Gu'm biodh mallachd do-mheas air,
 'S gach truaighe a chlisgcadh
 An tòir air.

'S gach truaighe, &c.

Ach bha sa' bhagradh ud fillte
 Gealladh beatha ro phrìseil ;
 'S nan seasadh e dileas
 Mar a dh'iarr an t-àrd-rìgh air,
 A seachnadha craoibh a mheas mhilltich,
 Cha tigeadh bàs air gu dilinn,
 Ach bhiodh beatha gun chrìch
 Ann an glòir aig'.

Ach bhiodh beatha, &c.

Bha an cumhadh ud aotrom ;
 B' usa cho-lionadh daonnan,
 Na dol idir a thaobh uaith ;
 Bha 'bheatha shuthainn ri 'faotainn,
 Gun ghniomh oibre, no saothair ;
 B' usa fuireach san aon àit
 Na dol a dh'ionnsaidh na craoibh
 'San robh 'n dòlas.

Na dol a dh'ionnsaidh, &c.

Anns a' eliumhnanta ghràidh ud,
 Shuidhich Dia gu ro ghràsmhor,
 Gu'n seasadh Adhamh 'n-ar n-àite,
 An àit a shliochd thà do-àireamh ;
 A chosnadhl sonais, 'us àigh dhaibh,
 No ehosuadhl donais gu bràth dhaibh,
 Réir mar ghleidheadh,
 No dh'fhàgadh e'n t-òrdugh.

Réir mar ghleidheadh, &c.

Bha mòr aoibhneas air Adhamh,
 Socraeh, saibhir am phàrras,
 Mealtainn eaoimhneas an Ard-righ,
 Faieinn gréim aig air slainte,
 Cuid 'us roinn aig gach àl d'i,
 Mar an oighreachd ro àlainn ;
 Meud na foill a bha 'n Sàtan
 Cha b'eòl da.

Meud na foill a bha'n, &c.

Nuair bha Eubh greis air falbh uaith,
 'S gu'm b'i'n soitheach a b' anmhainn,
 Thàinig Satan gu eealgach,
 'S le ro sheòltachid a sheanachas
 Mheall e thuige s'a h-earbsa,
 'Shin i 'làmh gu mì-shealbhach,
 Dh'ith i meas a thog searbhas,
 'Us bròn duinn.

Dh'ith i meas a thog, &c.

Dh'iomain Sàtan sa'n uair i,
 Dh'ionnsaidh Adhamh gu 'bhuaireadh,
 Thug i 'meas san droch uair dha,
 Ghabh, a's dh'ith e gun smuainteach',

Thilg e 'n àinte gu luath dhethi,
 Chaill e shonas a's uaisle,
 'S dh'ät a chridhe le uabhar,
     'S le mòr-chuis.
 'S dh'ät a chridhe, &c.

Rinn e cionta ro uainhar,
 Thréig e Chruthadair uasal,
 Ghabh e 'n diabhol mar uachdran,
 'S air gach neach thàinig uaithe,
 Thug e peacadh, a's truaighe,
 Mile triobloid, a's buaireadh,
 Dìeadh ifrinn, 's b'e 'n cruadal
     Bu mhò e.
 Dìeadh ifrinn, &c.

'S bochd dhuinn uile mar thachair,
 Chaill sinn Dia, 'us an reachd aig',
 Dh'fhalbh ar tuigse 's ar neart uainn,
 'S e ar nàmhaid an ceartas,
 Tha ar gràdh aig a' pheacadh,
 Tha sinn làn de dhroch cleachdadadh,
 'S cian, 's gur fad' ann an seacharan
     Ceò sinn.
 'S cian, 's gur fad' &c.

Ged tha'm facal ag innseadh,
 Gum beil an Slànaighear prìseil
 Tairgseadh fuasglaidh a's dion duinn,
 Tha de naimhdeas 'n-ar n-inntinn,
 Gu'm beil sinn diùltadh bhi 'n sìth ris :
 'S a thaobh ar ganmhlaist do'n fhìrinne
 'S iad na breugan ar didean
     'S ar dòchas.
 'S iad na breugan, &c.

Fhir tha cluinntinn an d in so,
 Cò de 'n dithis a b'fhearr leat,
 (Na'n tugt' an roghainn dut tràthail,)
 Earbs' ri fireantachd Adhaimh,
 No ri dìcheall do làmhan,
 A' chosnadhl còir dhut air slàinte ;
 Ach 'nan tuitcadhl tu'm bàs
     Theachd gun tròcair ?
 Ach 'nan tuiteadh, &c.

Ma their thu riumsa gun teagamh,
 Gu'm bu ràghnaich' leat seasamh,
 'N taic ri d' dhìchioll, 's ri d' theagradh,
 Chum nach tigeadh ort leagadh,
 'S e mo bheachd gur c bcag-nair,
 Mar ri aineolas beadaidh,
 Tha 'g ad' stiùradh gu freagradh
     Cho górrach.
 Tha 'g ad' stiùradh, &c.

O'n sheas e 'n àite chlaunn-daoine,
 Cosnadh sonais do 'n t-saoghal,
 Bha cumha Adhaimh n'a b'aotruim,
 Na bhiodh iomchuidh dhuts' fhaotainn
 B' urras-Dia gu ro chaomh dha,
 Nach tigeadh pcacadh, no aog air,
 Ach tre itheadh dc chraoibh
     'Ud an còlais.

Ach tre itheadh, &c.

Ach bhiodh seòl ac' teachd ortsa,
 Steach-air lionmhiorachd dhorsan,
 Smuaintean, gniomhan as focail,
 Na h-uile sedrsa de lochdaibh ;
 Cha bhiodh e idir cho socrach

Fuireach saor o gach droch ni,
 'S an diabhol 'gad bhrosnach'
 An còmhnaidh.

'S an diabhol, &c.

Faic-sa caoimhneas an Triath dhuiun,
 Ann an cùmhnant nan gniomh ud ;
 Bha e furasd ri riarach',
 B' ionnan 's neo-nidh 'na dh'iarr e,
 Mar chumha beatha gu sìorruidh,
 D'ar ceud sinnsear, 's d'a iarmad ;
 Ged dh'f hàg a bhriseadh sinn
 Iargainncach, leðinto.

Ged dh'f hàg a bhriseadh, &c.

O'n is peacach gun chli ì thu,
 Na bi smuainteach gu dìliunn,
 Gu 'm faigh do ghniomharran sìth dhut,
 O Ard-breithleamh na firinn ;
 Tha thu chean' air do dhìteadh,
 Cha dean thu 'n ceartas a dhioladh,
 'S tha 'n reachd air a dhìobradh
 Gu mòr leat.

'S tha 'n reachd, &c.

Cha téid a h-aon de chloinn daoino
 Le oibribh 'n Lagha a shaoradh,
 Tha iad uile ro aotrom ;
 Uime sin gabh-sa faóghlum,
 Teicheadh ionnsaidh 'n Fhir-shaoraidh,
 (Tha a cluireadh ro chaoin dut,)
 'S gabh fasgath 'na ghaol,
 Is 'na thròcail.

'S gabh fasgath, &c.

CUMHNANTA NAN GRAS.*

'Nuair bha Adhamh an ioma-cheist,
 Gun aon sùil aig ri tionudadh,
 A's e'n déise dol air iomral,
 Le briseadh cùmhnaint gu h-ionlan
 Thàinig Dia le mòr thiom-chridh,
 A thoirt sgèil da, a's iomraidh
 Air sàr-chùmhlnant' 's ionmhas
 De ghràsan.
 Air sàr-chùmhnaunt, &c.

Dh'èirich misneach ar sinnsear,
 'Nuair a chual iad air innseadh,
 'N sgeul bu bhinne, 's bu mhilse ;
 'Sgeul air sgrios air a' mhilltear,
 'Sgeul air fuasgladh o'n dìteadh,

* 'S e cùmhnaunt nan Gràs àrd iunleachd Dhé chum peacaich tur chaillt' a thearnadh, chum cliú a shaor ghràis gu sìorruidh. Rinneadh e o shìorruidheachd eadar an t-Athair agus am Mac, le aont' an Spioraid. Shònraich an t-Athair doigh na slàinte. Dh'urraich e air a mach mar Urras nam peacach. Thairg e nàdur an duin' a thoirt dà, anns an co-lionadh e ümlachd agus fulangus air an son, agus an Spiorad Naomha 'bhi maille ris. Gheall e 'àrdachadh aig a dheas-lainih fèin gu sìorruidh, agus beatha shuthainn a thoirt dà air a shon fèin, agus air son a phlobuill.—Dh'aontach am Mac.—Do réir siu tháinig e ann an co-lionadh na baimsir, chum an t-saoghal, mar Urras nam peacach; agus 'nan nàdur rinn e an dleasdanais uile chum am fireanachadh, agus dh'fhuilig e 'm peanans gu h-ionlau. Chaidh e suas an sin gu nèamh, agus fhuair e a' bheatha shuthainn dhà fèin, agus dhaibh-ean; agus tha e ga tabhairt daibh, feadh gach linn tre chreidsinn an t-Soisgeil.—Tha Criosd a' taigse na beatha ud anns an t-Soisgeil gach latha, do na h-uile seòrsa pheacaich a nasgaidh: agus, a leughadair, mur diùlt thu i, bithidh i agad-sa. Ach cha ghabh thu i; 's fearr leat gu mòr thu fèin a sgrios gu sìorruidh, le bhi gluasad a réir do thoile pheacaich fèin, mur fosgail Spiorad nan gràs stilean t'inntinn, chum's gu 'n tuig thu ciod e bhi caillte, agus ciod e bhi tearuint'.—Gu 'n tugadh Dia creideamh dhut.

Le Urras diongmhalta cinnteach
 Theachd a dh'f hulang am binn-san
 'N àite.

Teachd a dh'f hulang, &c.

Tha 'n Co-cheangal ud sìorruidh,
 Cha-n eil toiseach, no crìoch aig',
 Cha-n eil gaoid, cha-n eilg gniomh ann,
 Tha deagh òrduch 'a's rian air,
 Chaidh a dheanamh 'san Trianaid,
 A dh'aiseag pheacach ro lionmhor
 Lh'ionnsaidh réite ri Dia,

Agus slàinte.

Dh'ionnsaidh réite, &c.

Ann an tionnsgnadh na saorsa,
 Mu'n do chruthaich e'n saoghal,
 Thuirt an t-Athair r'a Aon mhac,—
 " Gabhsa nàdur chloinn-daoin' ort
 Thoir làn gheill do m' Lagh naoimh' ann,
 Diol do m' cheartas gu daor ann
 'S théid mo spiorad leat daonnan

Le tàbhachd.

'S théid mo spiorad, &c.

" Tha mòr àireamh de 'n t-sluagh ud,
 A thig o Adhamh, 's e truaillte,
 Nach téid f bàgail 'nan truaighe ;
 Tha mo cridhe làn truais daibh,
 Tha mi sònraicht' am fuasgladh.
 'S gheibh thu féin mar do dhuais iad,

'Nuair a bheir thu dhaibh buaидh

Air gach nàmhaid."

'Nuair a bheir thu, &c.

Fhuaras freagradh gu h-ullamh—

“ O geibh mi nàdur an duine,
 ’S a théid an Spiorad a’ m’chuideachd’,
 Ni mi t’iarrtas gu buileach,
 Ann an ùmhachd, ’s am fulang ;
 Bheir mi’n dream ud o’n chunnart.
 Ged ruig an claidheamh ro ghuiueach
     Gu m’airnibh’.
 Ged ruig an claidheamh, &c.

Thug an Spiorad grad aonta,
 Le deagh-ghean, a’s mòr ghaol da,
 Bhi thar tomhas gu saor aig’,
 A’ ghleusadh nàdur a dhaonnachd
 A’ sheasmh cruadail gun aomadh
 An àm bhi cosnadh na saorsa ;
 ’S chum a shluagh dheanamh naomh’,
     Agus gràdhach.
 ’S chum a shluagh, &c.

’Nuair a thàinig àm iomachaidh,
 Chuir an Triath a mhac Ionmhainn,
 (O mhnaoi bhochd air a ghiumhinn,
 An staid iosail, neo-inbhich,) Chosnadh teasairginn iomlan.
 Do no braighdibh fo ioma-bhruid
 Le e-féin thoirt mar iomlaid
     ’Nan àite,
 Le e-féin thoirt, &c.

Ann an àite nam peacach,
 Thugadh ùmhachd do’n reachd leis,
 Gun aon dleas’nas a sheachnad,
 ’S gun dol ròineag air seachran ;
 Ged bha àmhghar a gleachd’ris,

'S ged bha nàimhdean ro bheachdail
 Chum a tharruinn gu feachdadhl,
 'S gu fàilinn.

Chum a tharruinn, &c.

Ann an àite nan truaghan
 Ghabh e fulangas cruaidh air,
 Mòran cràidh 'na chorp uasal.
 Ann 'na anam trom uabhann,
 Nach eil e 'n comas a luadh leinn,
 Fèarg an Athar ga bhualadh,
 Peanas peacaidh a shluraighe-san
 Gu slànn air.

Peanas peacaidh, &c.

Ged bha ghaillionn ud gailbheach,
 Chuir e ghnùis rithl' mar ailbhinn,
 Bhuail am mallachd gu garg e,
 Rug am bàs gu ro shearbh air,
 Bha e tamall 'na mharbhian,
 Shaoil a nàimhdean gu 'n d'fhlàlbh e,
 Ach dhùisg a's dh'èirich gu calma
 Bho'n bhàs e.

Ach dhùisg, a's dh'èirich, &c.

Chaidh e suas chum an Athar,
 Shuidh e sìos air a' chathair,
 Shleuchd na h-ainglean le aighear,
 Ghabh e sealbh anns na flaitheis,
 Ann an ainm a luchd-taghaich,
 Fhuair a gràsan do-chaitheadh.
 Chum an roinn air luchd-faighinn
 Na slàinte.

Chum an roinn, &c.

Thaom e'n Spiorad neo-ascaoin
 Air a naoimh, a's air 'abstoil ;
 'S rinn iad saighdcarachd ghasta,
 (Mìnc, macant' an gaisge.)
 Cha do phill iad le masladh,
 Ach troi Chriosd a thug neart dhaibh,
 Chuir iad cath gus 'n do chaisg iad
 An nàmhaid.

Chuir iad cath, &c.

Chum co-cheangal na sìth ud
 A thoirt gu buil gu ro chinnteach,
 Tha 'n t-Eadar-mheadhonair prìseil,
 Làidir, acuinneach, dileas,
 Tha gach oifig de thrì aig',
 Cumt'ri t' uireasbhaidh dìrcach,
 Fàidhe, Sagart, a's Rìgh e
 Ro ghràsmhor.

Fàidhe, Sagart, a's Rìgh, &c.

'S Fàidh ro iongantach mòr e,
 Iùl 's fios air gach dòigh aig ;
 Ni e glic am fear gòrach,
 Ni e'n t-aineolach eòlach.
 'S chum 's gu 'n deanar a' chòir lcis,
 Bheir e 'Spiorad gu 'n seòladh,
 'S ni fhacal daibh lòchran
 Ro dhèarsach.

'S ni fhacal, &c.

Sagart urramach, naomh' e,
 Iochdmhor, truacanta, caomh e,
 Ris na truagnain air faontradh ;
 Cha robh iobairt ach aon aig,

Ach tha feartan innt' daonuan,
 'S leòir chum réite chlann-daoin' i :
 Eadar-ghuidhear nach faoin e
 'S na h-àrdaibh.

Eadar-ghuidhear nach faoin, &c.

Euchdach, uasal an Rìgh e,
 Treubhach, buadhach an stri e,
 Gleusd chum sluagh thoirt gu striochdadadh,
 Treun an caraid d'a dhilsibh,
 Géillidh 'nàimhdean gu dilinn,
 Geur a shaighdean 's gach cridh ac',
 Théid an leagail gu h-iosal
 Fo shàiltibh.

Théid an leagail, &c.

An t-Eadar-mheadhonair treun ud.
 'S e 'm fior Dhia, 's e Mac Dhé c,
 Is fior dhuinc, sliochd Eubh c.
 'S dearbh bhràthair dhut féin e,
 Earb do chùisean gu léir ris,
 Tha e deas chum an réiteach',
 Tha mòr thlachd aig 'na dhreuchdaibh,
 'S e bàigheil.

Tha mòr thlachd aig, &c.

Tha sàr ghealleanna gasd aig,
 Tha iad tomadach, taiceil,
 Tha gach sonas gu pailt annt',
 Tha gach cobhair gun àirc annt,
 Tha iad builceach an nasgaidh.
 Dìreach freagairt do'n pheacach,
 'S théid an coilionadh ceart mar
 Is fearr dha.

'S théid an coilionadh ceart, &c.

Tha 's na gcallannaibh briagh ud,
 Neart a' chlaoideadh do mhiannan
 'S a dheanamh toilichte, so-riaraicht'
 Do chridhe gionach mi-rianail ;
 Tùr gu t' aigneadh a riaghadh,
 Gu glic, suidhichte, ciallach,
 'S gu bhi guidhe o Dhia gach
     Ni 's àill leis.
 'S gu bhi guidhe, &c.

Tha làn mhathanas saor annt,
 Tha buan aithreachas caoin annt,
 Creideamh cionalt, neo-bhaoth annt,
 Cridhe carthannach, maoth annt,
 Cogais chaithriseach, chaomh annt,
 Càirdeas, gean, agus gaol annt,
 Sìth a's sonas, le naomhachd
     Gu bràth annt,
 Sìth a's sonas, le, &c.

Cùm do chreideamh, 's do dhòchas
 Anns na geallannaibh mòr ud,
 Fhàgail cothromach, còmhnaid,
 Tha iad seulaicht' gu dòigheil ;
 Tha scul a' bhaistidh air tòs ann,
 Tha seul na suipeir' fadheòigh ann ;
 'S còir an gabhail le còlas
     Gun àrdan.
 'S còir an gabhail, &c.

No chreach-léir, 's mo chruadal !
 Gu'm bi cealgairean uallach,
 Agus aincolaich thruaillidh,
 Nach d'fhiorsach an truaighe

Deanamh 'n eridhe nì's cruidhe
 Le bhi beantainn gun smuainteach',
 Ris na seulaichibh uasal,

A's àird' ud.

Ris na seulaichibh, &c.

Chum do chleachdadadh a stiùradh
 Tha lagh rioghail 'sa chùmhnnant ;
 'S bheir an Spiorad air drùghadh,
 Air do chridhe bha dùbailt,
 Ach tha nis' air ath-ùrach',
 Air a lionaidh le dùrachd,
 'S le gaol Ios' a ni 'nì ùmhlachd

Ro àluinn.

'S le gaol Ios' a-ni 'n, &c.

Ach 'nad cheumaibh bi taigheach,*
 Oir ma thréigeas tu'n rathad,
 Gheibh thu gleusadh o'n Athair,
 'Is ge geur 's ann gu math dhut,
 Oir cha tréig e thu fathasd,
 'S b'e mòr bheud e gu 'm faigheadh,
 T' fluigheall breun a bhi gabhail
 Gu blàth ris.

T' fluigheall breun a bhi, &c.

Tha 'n co-cheangal ud uasal,
 Cha deach' bagradh a luadh ann,
 Cha deach' idir a smuainteach,
 Oir bha'n t-urras cho buadhar,
 'S nach robh cunnart car uair air,
 Géilleadh tuisleach le buaireadh,
 Bha neo-thuiteamachd fuaithe

Do ghnà ris.

Bha neo-thuiteamachd, &c.

'S e cùis is mò th' anns a' Bhìoball,
 An co-cheangal so-mhìneach',
 Gu soilleir, glan, cinnteach,
 Do na peacachaibh diblidh,
 Chum 's gu'm faic iad an dìeadh,
 'S gu'n teich iad chum dìdein,
 Dh'ionnsaidh 'n t-Slànaighear mhìn,
     Nach dean tàir orr'.
 Dh'ionnsaidh 'n t-Slànaighear, &c.

Cha-n eil ministear dileas,
 Ann an cearna de 'n chriosdachd,
 Nach e mhòr chuid d'a dhichioll,
 A luchd-éisdeachd a philltinn
 O 'm féin-fhìreantachd mhìllteach
 Dh'ionnsaidh sonas na firinn,
 An co-cheangal ro phriseil
     Nan gràs ud.
 An co-cheangal, &c.

Tha clauri-daoini' an staid nàduir,
 Fo bhruid theann aig an nàmhaid,
 'S e 'gan gleidheadh gu sàmhach,
 Cur ri peacadh gu dàna,
 Chum an truailleadh gu gràineil,
 Gun bhi tuigsinn na h-àinte,
 Ach a' teicheadh o'n t-Slànaighear
     Aillidh.

Ach a' teicheadh, &c.

Fhir tha 'g éisdeachd mo sheanachais,
 Seall gu grad ri eòr t' anma,
 Mu 'm bi e tuilleadh is anmoeh ;
 Tréig t' fhìreantachd chearbach,
 'S leig dhiot a bhi cealgach ;

'S mòr do chionta, 's do shalchar,
 Tha do chunnart ro anabarrach
 Dàicheil.

Tha do chunnart, &c.

Cha-n eil beannachd ri ainmeach'
 Nach eil fear dìoladh an ainmhich,
 Cur an diugh ann ad thairgse,
 Saor gun òr, 's gun airgead ;
 Bheir an creideamh dhut sealbh annt
 Ged bhiodh laigs' ann a t' earbsa,
 Gabh an cothrom, 's na dearmaid
 Bhi sàbhailt.

Gabh an cothrom, &c.

Bidh an creideamh mar làimh dhut,
 Bhios a' sìr thoirt d'a t' ionnsaidh,
 As an lànachd nach ionndrainn—
 Biodh e làidir 's thig slàim* leis,
 Ach bidh beò aig san ainneis ;
 Bheir e sìth dhut san aimhreit.
 'S gus a' chrìoch ni e taingeil gach
 Tràth thu.

'S gus a' chrìoch ni c, &c.

DAN DO'N PHEACHADH.

EARRANN I.

'S tu ceud aobhar gach seachrain
 A thàin' o reachd an Ard-rìgh oirnn ;
 Cha-n cil maise no dreach ort,
 Tha thu feachd-te, nco-dhìreach.

Cha-n eil ccum anns an gluais thu,
 Nach cil truaigh ann, 'us mì-thlachd
 Cha-n eil neach air dhut breith air,
 Nach bi breathal air cinnteach'.

Cha-n eil donas 'san t-saoghal,
 Nach tu's aobhar gu fior air ;
 Cha-n eil bàs ann no dòrainn,
 Nach cil oirnne mar chìs dut.

Cha-n eil Pearsa 'san Trianaid,
 Nach bu mhiann leat gu dìth c ;
 Cha-n eil buaidh anns an Diadhachd
 Nach e t' iarrtas gu'm millt' i.

Is tu ànmhaid an anma,
 Moch 's anmoch, 's gu sìorruidh ;
 'S tu choisinn tein-ifrinn,
 Aobhar crith, agus grìs c.

Thog thu conas 'us connsachd
 'S iomadh conntrachd neo-chriochnach,
 Thog thu trod agus buaircadh,
 'S iomadh tuasaid neo-shìobholt.

Thog thu carraig, 's còmhrag
 Mcasg nam mòr-dhaoin', 'nan islcan
 Thog thu dragh, 's mì-shuaimhneas,
 Measg nan sluagh, 's nan rìghrcan.

Thog thu mort, agus marbhadh,
 Thog thu farmad, a's mì-run
 Thog thu tuaileas, a's cùl-chainnt,
 Bhris thu cùmhnant na sìth-chainnt.

Thog thu gamhlas measg bhràithrean,
 Riun thu càirdean mì-dhilcas ;

Thog thu mallachadh a's breugan,
 'S iomadh sgeulachd, neo-bhrìoghar.

Rinn thu 'n daonnachdach iargalt,
 'S am fear fialaidh 'na mhìodhor ;
 Chuir thu ceathairne, 's meairlich.
 Feadh gach cearn anns gach rioghachd,

Rinn thu misgearan òlmhor,
 Rinn thu gedcairean ciocrach ;
 Rinn thu'n t-adhaltrach ned-ghlan,
 'S miannan feòlmhor na striòpaich.

Rinn thu'n saoghaltach sanntach,
 Agus mealltair nan innleachd ;
 Lòn thu 'n cridhe le gearan,
 'S chuir thu talach 's an inntiùm,

Rinn thu'n t-eucorach làidir,
 Bhios ag sàrachadh mhìltean ;
 Is an snàigein beag dona,
 Bhios a' tolladh os n-iosal.

'S tric a sheòl thu an slaightear
 Dh'ionnsaidh oighreachd an fhìrein ;
 'S a thug thu cosna 'n fhir thapaidh
 Chum a sgapadh le sìochair.

Thug thu gul ás a' ghàire,
 'S falagha gu bhi rìreadh ;
 Thug thu tuireadh á sòlas,
 Thug tha dòrainn à sìth-chainnt.

Chuir thu cuthach 'san òigridh,
 Gu bhi 'g òl an toil-inntiùm,
 De gach cluich, 's gach sùgradh,
 Gun bhi 'n dùil gu'n tig crioch orr'.

Rinn thu'n eaglais a shalchadh,
 Rinn thu cealgairean lionmhor :
 Luchd a chleachdaidh ta clearbach,
 Ged tha'n earbs' as an gniomhaibh.
 Dh'fhàg thu dall na cinn-iùil aic',
 Gionach, lùbach, neo-chriosdail ;
 'Nuair théid iad do'n chùpaid.
 Cha bhi dùrd ac' m'a Iosa.

Théid an t-soarmoin a leughadh,
 'S bidh na breugan mar ghiomh innt',
 'S iad mo thruaigh an luchd-éisdeachd,
 Cha bhi sgeulachd ach blòn ac'.
 'S moch a rinn thu geur-leanmhainn,
 Air gach searmonaich dileas.

A chur Criosd am Fear-saoraidh
 A chraobh-sgaoileadh na firinn.
 'S tric bha t'ionnsaidh gle fhiadhaich,
 A chur diadhachd fo mhi-chliù.
 'S bhiodh fior ghòraich, 's aingeachd,
 Measail, ainmeil le d' dhìlsibhs'.
 'S tric a chuir thu droch thecagamh
 Ann an creideamh uan criosdaidh ;
 Chum an dcanamh mì-thaingcil,
 Gun gheall-daingnich na rioghachd.

'S tric a thug thu dhaibh lcònadh,
 A dh'fhàg gun sòlas, gun sìth iad.
 A dh'fhàg an siubhal do-brònach.
 Mar ncach air fògradh à chriochaibh.

Thug thu aoibneas do Shàtan,
 Gan sìr-thàladh gu d' lìontaibh.
 Ach tha ccannard nach géill ac',
 'S bidh e-féin daibh 'na dhidean.

DAN DO'N PHEACADH.

EARANN II.

'S dona 'n gnè th' ann ad nàdur,
 'S pòr a dh'fhas gun aon siol thu :
 Tha do chumhaichd do-ranusaich,
 Tha do ghamhlas do-innseadh.

Chuir thu aingil ro naomha
 Fad air faontrad o'n fhìrin :
 Lion thu 'n smuaintean le àrdan.
 Spion thu mhàn iad glè iosal.

Rinn thu 'n eridhe mi-thaingeil,
 'S chuir thu nàimhdeas 'nan inntinn
 'N aghaidh bhuidhean an Ard-rìgh,
 Agus àintean ro phriseil.

Chuir thu 'n nathair do'n gàradh,
 A ghabhail fàth air ar siunsir ;
 'S cha b' e 'n truaigh-san a dh'iarr thu,
 Ach sgrios an iarmaid ro lionmhor.

Chuir thu seachran o Dhia orr',
 'S gach droch mhiann anns a' chridh ac' ;
 Rug am mallachd, 's an t-eug orr',
 Le do bhréig a's t' ais-innleacdha.

Rinn thu mortair do Chain,
 'S b'ann air Abel am firean :
 S cha robh aobhar do'n àr ud,
 Ach am bràthair bhi dileas.

Rinn thu ainneart a sgaoileadh,
 Feadh an t-saoghal gu lionmhior :
 Lion thu'n saoghal le fòirneart,
 Agus dh'fhògair thu n siochainnt.

Thruaill thu sligh' gach uile fhedla,
 Thug thu dòrtadh na dìl' orr' :
 Cha d'fhan a h-aon diù gun bhàthadh,
 'Nuair a thàin' an lòm-sgriob ud.

Ach an t-ionracan Noah,
 'S na bha chòmhnaidh fo dhion aig',
 A rinn an Trianaid a chaómhmadh,
 Chum an saoghal ath-lionadh.

Dh'fhàg thu Sodom cho gràincil,
 Le do ghnàthannaibh griseil,
 'S gu'n rug léir-sgrios gun dàil air,
 Le breth an Ard-rìgh ro phriseil,

Bhrùchd tuil thein ás na speuraibh
 A chuir gu h-éitich gu dìth c :
 Chuireadh suas e mar shaimpleir,
 Air còr nan aingidh gu sìorruidh.

Thug thu leth-taobh clann-daoine
 Dh' ionnsaidh aoradh nan ìodhol :
 Rinn thu'n aigneadh ro dhiomhain,
 Chuir thu'n Trianaid air diochuimhù'.

'S tric a thruaill thu sliochid Iacoib,
 Siol an armainn dheis, dhileis :
 'S tric a rinn thu dhiù tràillean,
 Fo do shàltibh glè ìosal.

'S tric a mheall thu gu d' ghràdh iad
 'Nuair b' e 'n àite bhi strì riut :
 B' aobhar truais iad 'nad sheirbheis,
 Cosnadh féirg an Ard-rìgh dhaibh.

Thug thu tuisleadh do Dhaibhidh,
 'S mòr a chaill e d'a shith riut :

'S ge bu tuigseach rìgh Solamh,
Rinn thu dholaidh 's a mhi-sta.

Chia robh duine de 'n t-seòrs ud,
Nach do leòn thu le d' bhriodal :

'S tric a rinneadh le d' làimh iad
'N an droch shaimpleir do dh' Isra'l :

Cha do sguir thu do d' bhuaireadh,
Gus 'n do thruaill thu an rioghachd.
Thruaill thu 'n sagart, 's am fàidhe,
Thruaill thu 'n àrd-dhaoin? 'san islean.

Thug sud braighdeanas tràilleil,
Ami am Babilon shìos orr' ;
Fo rìgh Nebuchadnesar,
Fear d'am b'èigin daibh striochdadadh :

Gus an tainig an ùine,
'San do dhùisgeadh dhaibh Cirus ;
A riunn an aiseag d'an dùthaich,
'S a thug cùmhnantan sith dhaibh.

Lean thu fathast gu geur iad,
Mhill thu leirsinn an intinn ;
Chuir thu creideamh gun ghràdh ann,
'S fuar-chràbhadh gun blrighe ann.

Ged bha 'n Slànaighear ciatach,
Iomadh bliadhna 'san tìr ac',
Le do chuilbheartaibh seòlta,
Cha robh 'n eòlas ach clì air.

Thug thu orra a cheusadh,
Le droch eud, 's le mì-run :
Sud an ceusadh thug sgrios ort,
Tha thu nis' air do dhìteadh.

Sud an ceusadh tha dearbhte,
 Mar bhun carbsa, do'n chriosdaidh.
 Gabhsa comhairl a' pheacaich,
 Thig a steach, 's bi fo dhion sud.

Bheircar mathanas saor dhut,
 Agus naomhachadh fiorghlan :
 Trìd a' chreideimh bheir gràs dut
 S bidh do àmhaid an iochdar.

RAINN AIR AN DROCH CHRIDHIE.

Tha mo chridhe cho teagmhach
 'S nach creid e aon fhacal o Dhia :
 Tha mo chridhe ni's cruidhe
 Na'n reodhadh 'nuair fuaire ta'n t-sian.

Tha mo chridho cho feargach
 'S gu'n leum e gu garg air a' chòir ;
 Tha mo chridhe cho sanntach
 'S gur beag leis na beanntaichean òir.

Tha mo chridhe cho uaibhreach
 'S gur tric e ri uaill às a nàir' :
 Tha mo chridhe le salchar.
 Mar an sgéith thig o'n bhalgair', 's e làn.

Tha mo chridhe cho luaineach
 'S a bhios tonnan a' chuain leis a' ghaoith ;
 Tha mo chridhe cho mealltach
 'S nach faighear dha samhla a chaoidh.

AN SOISGEUL.

AIR FONN—“ ‘S mi’ m shuidhe m’ ònar air Tulaich bhòidheach.’”*

“ Deagh sgeul a mhòr aoibhneis do’n uile shluagh.”

“ Saoraidh se a phobull fein o’m peacaibh.”

‘Se’n soisgeul gràdhach thug Dia nan gràs duinn

A chum ar sàbhaladh dàn mo ruin :

Ach ’s eòlas àrd e, air cùisibh àluinn,

Nach tuig an nàdur a tha gun iùl.

Gur mis’ an truaghan, ’s cus mu’n cuairt’ domh,

Toirt éisdeachd chluas da mar fhuaim nach
fiach ;

B’ e’ n gnothach cruaidh e nach tuig an sluagh e,

An sgeul is uaisle a chualas riamh.

Tha clann nan daoine gu tûr fo dhaorsa,

Aig Dia an t-saoghail so, ’g aoradh dhà :

Fo chois am miannan, a tha do-riarach ;

Gun fheart, gun iarraidh air Dia nan gràs :

A’ deanamh tàir air gach ni is àill leis,

A’ briseadh ’aintean gach là gun sgìos ;

E fado’n smuaintibh, ’siad ruith gu luath uaith;

A chum na truaighe ta buan gun chrìch.

Ge mòr an cùram th’ aig Dia nan dùl diù,

Chia tig iad dlù dha le ùrnaigh chaoin ;

Bu mhòr a’ ghràin leo bhi uair ’na làthair,

An caidreamh blàth ris ’na àros naomh’ :

Iad ruith na gaoithe, ’s ag earbsa daonnan,

Ri sonas flhaotainn am faoineis bhreug ;

Gun fhios, gun aird ac’ air dòigh is fearr dhaibh

Na gréim an dràst air ni’s àill le ’n crê.

* Faodar an t-òran so a shéinn mar an ceudna air fonn “ Moladh Chuirre-Cheathaich.”

Tha 'm barail làidir gur muinntir shlàn iad,
 'S nach eil ceannfàth ac' air gràsaibh Dhé :
 Tha'n Soisgeulfaoin leo, seach gean an t-saoghal
 Tha'n cridhe aotrom, gun ghaol do'n Léigh,
 Ach 's àit an sgeul e, air leigheas ceutach
 Do dhuine enslan, fo chreuchdaibh ciùrt ;
 Is naomhachd phriseil, o Dhia na firinn
 Do neach fo dhìteadh, 's e dìblidh, brùit.

Do neach fo smuairean, le Dia bhi 'n gruaim ris,
 'S a lochdan uabhar 'g a chuartach' dlù ;
 Gun fhios nach àite dha ifrionu chràiteach,
 Man tig am màireach, 's am bàs 'na shùil.
 Do neach a dh'fhaólum o'n Spiorad Naomha,
 Gur sonas baoth bheir an saoghals' uaith :
 Nach eil ach sgàil deth 'san àm tha làthair,
 'S gu 'm bac am bàs e's nach fàs e buan.

B'e sgenl an àigh e, air beath' is slàinte,
 O Ios' a bhàsaich 'na ghràdh do dhaoin'.
 'S i 'fhuil am plàsd anns am, beil an tàbhachd,
 'Nuair théid a chàradh gn bàigheil, caoin,
 Ri cridhe leòinte, gun ghean, gun sòlas,
 Ach doilich, brònach, gun seòl air sìth ;
 Le Spiorad uasal nam feartan buadhar,
 'Nuair thig e nuas air le gluasad mìn.

Sud sgeul ro aoibhneach, air maòdin'soighreachd,
 Do dhuine daibhir, gun sgòinn do'n t-sao'l ;
 Airerùn, 's rioghachd a chaoi' nach crìochnaich,
 Gun dragh gun mhìothlachd, ach sìth, 's gaol.
 Sud sgeul ro àraidh do dhuine tàireil,
 Air urram àrd ann am Pàrras shuas ;
 Le gràdh gun aimhleas, a measg nan aingeal :
 'Scha teirig cainnt daibh, toirt taing do'n Uan.

Deagh sgeul air fuasgla, do pheacach truailli'
 O chionta duaichnidh, nach suail* a mheud ;
 Tre 'n chumhachd bhrìoghar a t'ann an iobairt
   An t-Sagairt rioghail, ta siobhalt, :èamh :
 'S air feartaibh gràsmhor, ni cobhair tiàth dha,
   'Nuair bhios a nàmhaid gu làidir, gleusd,
 A' tarruinn teann air chum 'earbs'a thionndadh
   Tùr bun osceann da le ionnsaidh thréin.

Air gràs a's tròcair, bheir neart a's treòdir dha,
 Rè fad an ròid dh'ionnsaidh glòir an Uain ;
 'S na nèamha àrd', far am paitl an gràdh daibh,
   'S cha teirig càil daibh gu bràth g' a luadhl.
 'S e cliù an sgedil ud gur fìrrinn mhòr e,
   Gun fhacal mòr-uaill, no sgleò gun bhrìgh ;
 'S e Criod an éirig is buaine éifeachd,
   An iobairt réitich, sàr stèidh na sìth.

Thug Dia 'n t-Ard-rìgh Mhac a ghrài' duinn,
   A ghabh ar nàdur, 's e bharr a rian ;
 'S an tug e' n ùmhlachd, le deòin 's le dùrachd,
   Thug còir ás ùr dhuinn teachd dlù do Dhia :
 Sàr ùmhlachd chiatach do lagh na Trianaid,
   Leis an Duin' is Dia ann bha riamh ri feum :
 An coltas truaghain de dhuine truaillidh,
   A b'fhearr 's a b' uaisle nan sluagh gu léir.

An caraid gaolach a choisinn saorsa
   Do'n chinne-dhaonna le caonnaig chruaidh ;
 A dh'fhuilic tàmailt o rug a mhàth'r e
   Gu là a bhàis ann an àit an t-sluaigh.
 'Nuair bu naoidhean òg e, rinn Herod fhògradh
   'S e dearc' an cònai' air dòigh an t-sluaigh.

Bha 'bheatha brònach, am fad 's bu bheò e,
 'S e cruaidh an tòir air gu bheò thoirt uaith.'

Oir se bu ghnà dhaibh' bhi deanamh tàire
 Air Athair gràdhach, 's air àintibh naomh':
 S bhi deanamh dearmaid air slàint' an anma,
 Le cleachda garg, 'us le ana-ghnath baoth.
 Na sagairt uai'reach, 's na h-àrd dhaoin'- uaisle
 'Nan aimhde buan da, le fuath gun chrìch :
 A' deanamh dìchill, le iomadh innleachd,
 'Us mòrau mi ruin gu 'shìr chur sìos.

'S air a lòrg bha na diabhoil bòrba,
 Fo phrionns' an dorchadais, colgail, cruaidh :
 Ach 's e bu chràitich an ceartas àrd bhi
 Cur claidhe 'n sàs ann, gun bhai', gun truas.
 Rug mallachd Dhia air ar son na fiachan,
 Bhuin Athair fial ris gu fiata garg ;
 Oir rinn c thréiginn an àm na h-éigin,
 Nuair chaidh a cheusadh le h-eucoir gharbh.

Ach's gearr a' chuairt a bha'm bàs an uachdar,
 Gu h-aithghearr fluair e a'bhuaidh gu slàn ;
 Oir riùn e éiridh 'n treas latha 'n déigh sud,
 Gu subhach, treu'ach, chum feum do chàch :
 Do pheacaich dhìblidh, a bha fo dhiteadh,
 Gu'n deanadh 'fhlìreantachd dìdean doibh ;
 O chiont an nàduir, 's o'n lochdaibh gràineil.
 'S o chumhachd Shàtain bha ghnà ri foill.

Nis' anns na h-àrdaibh, tha neart gu bràth aig
 A chum na's àill leis thoirt sàbhailt suas ;
 'S chum a naimhdean a sgrios gun taing dhaibh
 Droch dhaoine 's ainglean, luchd-ainneart
 chruaidh.

Ach thar gach seòrsa na peacaich mhòra

Le 'm fuathach eòlas air deòin an Triath :
Nach creid an fhìrinn, ged tha i cinnteach,
Nach gluais gu dìreach, ach sìr dhol fiar.

Ged bhiodh an criosdaidh 'na laidhe 'm priosan,

Gu docrach, iotmhor, gun bhiadh, gun slàint,
Ni'r Soisgeul siorruidh, tre bheannachd Iosa
A chridhe tiorail, le fior ghean gràidh.

Ged' dhùisg a nàmhaid geur-leanmhainn
chràiteach

Gun aon clion fàth air ach gràdh, 's sìth :
Tha chridhe aoibhneach, tha ghn. is ro aoidheil;
Tha dàn 's laoidh aig' gach oidhch' gun dìth,

E cumail gleachdaidh an aghaidh peacaidh,
'S a stiùircadh chleachdaidh, le beachd air
Criod ;

Tha gaol do'n reachd thar gach ni, 's neach aig';
'S cha ghabh e tlachd ann an seachran fiar.
'S c Dia na tròcair a neart, 's a chòmhnaadh,
A bhios an còmhnaidh toirt scòladh dhà.

Cha lag a dhòchas, cha bheag a shòlas,
Tha aiteas mòr aig' nach còl do chàch.

A Thighcarn, Iosa, gabh truas do'n chriosdachd,
Tha 'n t-eòlas iosal. 's gach ciùoch mu'n
cuairt :

Is bras a dh' éireas gach mearachd éitidh
'S is beag ant-eud th' aig a' chléir 'san uairs'.
Dean creideamh 's còlas, dean gaol na còrach,
'S pailteas sòlais, a dhòrtadh nuas :

Gu daoin' a philltinn, o'n cleachdaibh millteach,
 'S gu naomhachd inntinn bhi cinnidh suas

Cuir gaol na sì-chàint ameasg nan rìghrean,
 Is borb ri strìth iad mu ni ro fhaoin.*
 Taid tional armait, 's cinn-fheadhna falbh leo,
 A ghlacadh talmhuinn, 's a mharhhadh
 dhaoin';
 Daoin' nach tug fuath dhaibh, 's le'm b'àill bhi
 suaire,

Ach chaidh chur a thuasaide le'n uachdrain féin,
 Mo thruaigh! b'fhearr do na h-uachdrain àrd ud
 Bhi beò mar bhràithribh, an gràdh d'a chéil.

A Dhé na sì-chaint, craobhsgaoil an fhìrinn,
 Measg slògh nan tìrcan, 's nan Innsean cian:
 Mar dhaoin' airchall, ann an eò nam beann iad,
 An òidhche teann orr, 's iad fann gun bhiadh.
 Thoir solus glè għlan, thoirrathad réidh dhaibh,
 'S cridhe glcusd a thoirt géill do 'n uan:
 Thoir sgoul do shlàinto, thoir fios do għrāidh
 dhaibh,
 Cuir feart do għràsan 'nan dàil le buaidh.

CREIDEAMH.

AIR FONN.—“'S e so aimsir a dhearbhadh,'” &c.

“ Creid anns an Tighearn losa Criod, agus saorar thu.”
 “ Gach ni nach eil o chreidinħ is peacadħe.”

Leam is ioghnadh an nì
 Nach eil firinn na slàint,

* Sgriobhadh so ri àm cogaidh.

Air a creidsinn d'a rìreadh
 Gun diobradh, gun tàir,
 Leis gach iosal 'us uasal
 D'an dualach am bàs,
 'Nuair thig aiteal d'a fuai m
 Chum an cluasan le fàilt.

Tha 'n fhìrinn 'na buadhannaibh
 Ua-al toirt bàrr
 Air na seudaibh as luachmhoir'
 Mu'n eual thu 'na d' là ;
 'S tha do nàdur cho suarach
 'S gur fuath leis a gnàth,
 Oir cha dùirig e smuainteachl'
 Bhi uair air a sgàth.

Tha gach falal de 'n fhìrinn
 A diteadh cloinn-daoin',
 O'u tha'n cleachdanna clì,
 'Us an innleachdan clalon ;
 'S o'n tha iadsan le dìcheall
 Gam fireanach' féin,
 'S e am miann a bhi sìr-tharruinn
 Sì-chaint o'n bhréig.

Tha 'n cridh' aca sanntach,
 Làn gamhlais do'n chòir ;
 Tha 'n inntinn ac' dall,
 Tha iad meallt air gach dòigh.
 'S ann ri Sàtan tha'n réite,
 'S iad géilleadh d'a mhiann :
 Cia mar dh'fheudas iad éisdeachd
 Le spéis ri guth Dhia ?
 Deir an Slànaighear prìseil,
 Beul bì nach can breug,

“ Cha do chreid sibh do bhrigh
 Gur i ’n fhìrinn tha’m bheul.”*
 Cia mi-chiallach an reuson !
 Cia éitich ! cia fiar !
 Air an fhìrinn a thréigsinn
 Mar bhreugaibh nach fiach !
 ’S iad mo thruaighe clann-daoine,
 Cho baoghalt, ’s cho dùr !
 Dol a thaobl mar théid caoirich
 Air faontradh gu dlù !
 Mar tig feartan o’n àird
 Thoirt daibh nàduir as ùr,
 Cha chreid neachd do shliochd Adhaimh
 An Slànaighear ciùin.
 O’n ’se creidsinn bheir fuasgladh
 Do thruaghanaibh leòint’.
 O an cleachdanuaibh truaillidh,
 ’S o’n truaigh air an tòir.
 ’S e a ghleusas an càil
 Chum an giàdh thoirt do Dhia,
 Chum an tlachd bhi ’na àiutibh
 Ro àluinn gach ial.
 Creideamh naomh’ agus fior
 Ann an Iosa Mac Dhé,
 Deir an Sgriobtur gur tiodhlac
 O Dhia e gu léir.
 Bheir a thròcair ’s a ghaol e
 Gun aobhar no fàth,
 Do na truaghanaibh baoth,’
 Tha fo dhaorsa do’n bhàs.
 A thoirt beò dhaibh o’n bhàs,
 ’S fradharc slàinteil d’an sùil,

Chum 's gu 'm faic iad mar dh'fhàg iad
 An àint' air an cùl,
 Mar a bhrosnaich iad Dia,
 Le bhi fiaradh an gnàth,
 Chum an dìteadh gu piantaibh
 Nach crìochnaich gu bràth.

'S mar tha mi-chreideamh gràineil
 Air àrach 'nan crìdh',
 Bhios a ghlinà deanamh tàir
 Air an t-Slànaighear mhìn ;
 'S chum gu'm faic iad an fhìrinn
 Tha 'g innseadh mu Chriosd,
 Gach ni rinn e, 's a ni e
 Thoirt sìth dhaibh gun chrìoch.

Mar a dh'oibrich e 'n fhìreantachd
 Phrìseil leis féin,
 Rinn am fuasgladh o'n dìteadh,
 Le cinnte nach géill :
 'S mar a bheir e dhaibh gràs
 Chum an gnàth dheanamh sèainh,
 Gus am fàs e cho àillidh
 'S gu'n tar e gu nèainh.

'Nuair a gheibh iad an léirsinn ud,
 Ceutach, neo-chlaon
 Ni e tuigseach 's geur iad
 Thar reuson chloinn-daoin' :
 Chi iad cuspairean lionmhor
 Tha diomhair do chàch ;
 Tìr neo-fhaicsinneach siorruidh,
 Rò fhior, a's rò àrd !

Chuireas sgàil air an t-saogh'l so,
 'S gach faoineis 'na chòm,

Nochdas luainneach mar ghaoith e,
Cho aotrom ri moll.

Eiridh 'n inntinn gun dàil
Gu ro àrd os a cheann,
Dh 'iounsaidh Pàrrais an gràidh,
'S gach ni àlainn a th' ann.

Nis' o 's léir dhaibh an stéidh,
Agus éifeachd na slàint,
Cha-n eil déigh ac' bhi 'g éisdeachd
Ri breugaibh an nàmh :
'S i au fhìrinn gun fhoill
A bheir aoibhneas daibh ghnà ;
'S bidh an inntinn 'ga faoighneachd
A dh' òidhch a' do là,

Fanaidh 'n t-as-creideamh ! lùimeil
Mar fhuighleach a làth'r,
Ach cha chlos daibh 'ga chùibhleadh,
'S 'ga chlaoïdheadh gach trà.
Chuid air chuid gheibh iad buaidh air,
Ge buan e, 's ge rag ;
Oir bi'dh giàs 'g an ath-nuathach',
Cha dualach dha stad.

'S gasd' an acainn ri éigin,
No deuchainnibh cruaidh,
Creideamh diongmhalta, treubhach,
Nach géill ri an-uair :
Ach ni gréim gu ro chruaidh
Air gach buaidh a ta'n Chriosd,
Chum nam feart thoirt a nuas,
Ni ar fuasgladh, 's ar dion.

Cha n-eil aon ni 'san t-saoghal,
Cho gaolach aig Dia,

'S cha deanair as aogais

Le daoinibh a riар ;*

Oir ri firiunnean Dé

Chuir e 'sheula gu slàн,†

'Nuair ni 'n t-as-creideamh breug

Do gach sgeul thig a'n-àird.‡

O'n tha'm peacach thaobh nàduir

'Na nàmhaid da ghnè,§

'S e 'n Triath le làimh laidir

A dh'araicheas e :

Bi'dh a ghàirdean gu feartmhor

A neartach' gach gniomh,

Toirt a bhochdainn gu beairteas,

'S a' ceartach' gach giomh ;

A thoirt ùmhachd le gràdh

Do na h-aintibh gu léir,

Gun dad uaill ach féin-àicheadh

Bhi ghna anns gach ceum ;

Oir ge dian bhios a mhiann

Gu bhi diadhaidh 's gach àm,

Chi e 'n lagh aig an Triath

Fada 's cian os a cheann.

Creideamh fior bi'dh gnàth shùil aig'

Ri ùrachd o'n àird

Bheir e ort dol a dh'ùrnaigh

Le dùrachd gach trà ;

Urnaigh thrcun théid le urchair

Gu cuimseach gu nèamh,

'S a gheibh éisdeachd gu tulachuiseach,

Cunnabhalach, réidh.

* Eabh. xi. 6.

† 1 Eoin v. 10.

‡ Eoin iii. 33.

§ gne a chreidimh.

Chuireas faobhar s' gleus ort
 Gu h-eudmhòr, 's gu bed.
 Chum do thoil bhi gu léir
 Ar son Dhé, 's a ghlòir :
 'S i do chràdh 'n ùrnaigh mharbh
 Bhios aig cealgair nan lùb,
 Urnaigh bhochd ar son ainm,
 Gun dad tairbh innt no sùgh.

Fhad 's a riaghlas an gràs ud' thu
 'N làthair do Dhé,
 Bi'dh do naomhachd a fàs,
 Bi'dh do ghàirdeachas gleusd ;
 Cha bhi smuàin ann ad chridh
 Nach bi dìleas a's cneasd ;
 Bidh do mhiann ris gach ni
 A bhios direach a's ceart.

Fhad 's a riaghlas an gràs ud thu
 'N làthair chloinn-daoin,
 Cha bhi gniomh ni do làmh
 Nach bi gràdhach, 's caoin,
 Cha bhi facal 'n ad bheul
 Nach bi reusontach, ciùin,
 Ged a thachradh riut béisit
 Bhios gun bheusan, gun chliù.

Tha 'n gràs ud cho ceutach,
 'S cho feumail gach uair,
 'S nach fheudar as eugmhais
 Gu'n éirich leat buaidh.
 Bi 'ga altrom gu deònach,
 Ri d' bheò, 's ri d' bhàs ;
 Bithidh sìth agus sòlas
 An còmhnaidh 'na làth'ir.

Bi ag rannsach' an fhacail
 Le tlachd, 's le miann,
 Do gach creideach is taice
 Gach seachduin de'n bhliadhnu',
 Lean gach aon mheadhon gràis
 Fad do làithean gun sgìos,
 'S thig do chreideamh, 's do shlàinte
 Gu lànachd gun dìth.

DO'N AS-CREIDEACH.

EARRANN I.

"An ti nach creid, tha e air a dhìteadh cheana, chionn nach do chreid e an aium aon-ghin Mic Dhé! do bhrigh gu'm beil mise 'g innseadh na firinn, cha eil sibh ga m' chreidsinn."

Cha do chreid thu do dhìteadh,
 Ged 's i 'n firinn a dhaor thu,
 Dh' ionnsaidh ifrinn na péine ;
 Is cha léir dhut do bhaoghal.

Cha do chreid thu do chridhe
 Bhi sir thighinn, gu faoilidh,
 Air gach olc th'air a bhacadh,
 Leis an reachd tha ro naomh' duinn.

Cha do chreid thu, 's gur coma
 Leat an comunn ro chaomhail,
 Th' aig na naoimh ris an Dia ac',
 'S nach b' o 'm miann bhi as aogais.

Gur e t'athair an diabhol,
 'S gu'm beil a mhiannan leat aobhach :
 Gur fior nàmhaid do Dhia thu,
 Air dol cian uaith' air faontradh.

Gu'm beil thu 'n còmhnaidh 'na fhianais,
 No gur fiach dhut do shaothair,
 Dol a lùbadh do ghlùn da,
 Ann an ùrnaigh, no aoradh.

No, ma rinn tha an lùbadh,
 Gu'n robh 'n dùrachd gle fhaoin ann :
 Thaobh do chridhe bhi truailidh,
 'S gur cò luaineach ri gaoith e.

Cha do chreid thu gu 'm b'earr dhut,
 Bhi sìr fhàs ann an naomhachd,
 Na bhi cumhachdach, saibhir,
 Le mòr oighreachd 's an t-saoghal.

Chreid thu breugan an diabhoil
 (Fear bha riainh ga do shlaodadh,
 Chum a għaraidh gu dian leis,)
 Fad' roi' fhianais 'n Fir-saoraidh.

Chreid thu 'n t-slighe bhi leathann,
 Bheir gu beatha nach caochail :
 Gur gle fharsuinn an geata,
 'S iad dol a steach air 'nan sgaothan.

Chreid thu 'n t-slighe bhi aimhleath'n,
 A bheir gu gainntir a' na caoine ;
 Gu'm beil cachailleith teamh air,
 'S iad ro ghann tha 'ga faotainn.

'S ann air Dia chreid thu mì-sgeul ;
 E bhi dīreach réir t' aogmhais,*
 E bhi toilicht' le d' chleachdadhbh,
 A's do d' pheacadh toirt aonta.

Do do sinuaintibh neo-gheamnaidh,
 'S do d' sheanchasaibh draosda.
 Do t' adhaltras gràineil,
 'S do d' mheàirle gun aobhar.

Do do bheumadh, 's do d' chàineadh
 Air a' bhràthair bha caomh riut :
 Do do bharganaibh carach,
 'S tu mealladh na dh' fhaod thu.

Gach aon ni bhiodh tú ceannach,
 Bhi 'ga tharruinn ro shaor ort,
 'S gach neach ris 'n do reic thu,
 Nach bu deic leis a dhaoirid.

Ris gach droch rud a ni thu
 Cumaidh mi-chreideamh aodan ;
 Ged b' e guidheachan drabasd,
 Ged b' e sàbaid no caonnag.

Gheibh e leisgeul an còmhnaidh,
 Do d' gheòcaireachd chraosach :
 'S ni e dearbht' thu nach misd thu
 Bhi ro thric air an daoraich.

II. EARANN.

Ged is lionmhor na peacaidh
 Ta 'n cleachdadhbh chloinn-daoine ;
 Ged tha lochdan nach gann ac',
 Cuid n'as antruim, 's n' as aotruim.

Ged tha smuaintean ro dhiomhain,
 Agus gniomharran baoth' ac ;
 Ged tha braid agus breugan,
 'S breth-air éigin 's gach taobh ac'.

Ged tha mì-run's seirbhe,
 'S mòran céilg far nach saoilinn ;
 Ged tha àrdan 's farmad,
 Air aii anmaibh toirt caoile.

Cha n-eil iad uile cho millteach,
 Ris a mhì-chreidimh bhaobhail ;
 Nach creid an fhìrinn 'is feumail,
 Ach na breugan is claoine.

Nach creid facal thuirt Dia ruinn,
 Chum ar riaghladh, 's ar faóghlum ;
 Ged 's e creideamh 'n t-aon inneal,
 Ni o mhilleadh ar saoradh.

'S a bheir sealbh dhuinn sa bheannachd
 A chaidh cheannach' gu daor dhuinn ;
 A choisinn Criosd duinn gun sòradh,
 'Nuair a dhòirteadh 'fhuil chraobhach.

'S e sud peacadh na dunach,
 Cha n-eil duine tha saor uaith' ;
 Fhiad 's a ruigeas an fhìrinn,
 Bidh e cinnteach gu'n sgaoil e.

Ma's duin' thu 'n staid nàduir,
 Bidh tu ghnà leis ag aomadh ;
 'S ged fhuair thu a cuibhteach',
 Leanaidh fuighleach nach caol riut.

Air do shùilibh thig sgleò leis,
 Bheir e ceò ort ni caoch thu :
 E cho seòlta gu mealladh,
 Ris an t-sionnach á saobhaidh.
 E cho leanmlainneach, beadaidh,
 As nach teich e ri t' aois uat :

'S e do sgrios tha e miannach',
 'S fad mu'n iarr e do chaomhnadh.

Seas 's seall air do chunnart,
 Gun fhios c'uin a gheibh 'n t-aog thu.
 Gabh ri Criod anns an fhacal,
 Leig do thaic ris 'na aonar.

Cùm an còmhnaidh do shùil air,
 Bi gu dl̄ i ris air l' aonadh :
 Gabh an Spiorad gun dàil uaith,
 Ni e gràs ort a thaomadh.

Fhir tha creidsinn na fìrinn,
 Dean am mì-chreideamh shaodach';
 Na toir tàmh dha, no fasgath,
 Cuir air asdar do'n fhraoch e.

Oir ma gheibh e fo chìs thu,
 Bidh tu 'd chinneig, 's 'n ad'dhaolaig :
 Thig do mhisneach gu fuarach',
 'S thig do chruadal gu maoladh.

Falbhaidh t' eud, 's do chùram,
 'S caill dh 'n dùrachd am faobhar
 Bidh do shìth àir a leònadh,
 'S thig do shòlas gu traoghadh

Creid an fìrinn gun teagamh,
 Bheir an creideamh an gaol leis ;
 Ni e snasmhor do għluasad,
 'S bitħidh buaidh agad daonnan.

AN GEARAN.

" Och is dnine truagh mi ! co a shaoras mi o'n chorp a' bhàis
so ?"—Rom. vii. 24.

AIR FONN.—“*Coire Gorm an Phasaich*”

Is doilich leam mar tha mi
 A' siubhal le mo nàmhaid,
 Eas-umhal do na h-àintibh,
     'S mo gràdh dhaibh cho fann.
 'S iomadh fear a bhàrr orm
 Tha siubhal réir a nàduir ;
 'S e 'n lagh tha fulang tàmailt,
     A's tàire nach gann.
 Riamh o thuiteam Adhaimh,
 'S e 'm peacadh ni is fearr leinn,
 'S mì-chneasd a thug sinn gràdh dha,
     'Ga thàlath 's gach àm.
 Cha d'fhuaire mi fad mo làithean,
 Dad buanuachd, no dad stàth dheth,
 Ach daonnan tarruinn sàis orm,
     'S 'g am chàramh am fang.
 'S e dli'fhàg gach ni a leugh mi,
 Gach searmoin riamh a dli'-éisd mi,
 'S gach gùth a labhair beul rium
     Gun fheum dhomh, gun stàth.
 'S e mhilleas gealladh Dhé orm,
 Nach earb mi ris ach eutrom,
 'S nach càirich mi rium féin e,
     Gu h-éifeachdach, slàn.
 'S ann chuir e mi an déis-laimh,
 'G am fhàgail ro mhì-ghleusda,

Gu obair uasal, euchdach,
 'S gu treubhantas àrd :
 Gu gleachdadhlis an eucoir
 A bhios a'm' chridhe 'g éiridh,
 No chithear ann am bheusaibh,
 Gu h-éitidh, 's gu grànid.

Nam bithinn tairis, dileas,
 'A leantainn ris an fhìrinn.
 Bhiodh ise dhomh mar dhìdean
     Nach diobradh gu bràth.
 Ged chuireadh daoine sios mi
 Le casaidibh 's le dìteadh,
 Gu'n togadh ise rìst i mi,
     A's dhìrinne an àird.
 Cha toilleadh i gu dìlium
 Dad coire dhomh no mì-thlachd,
 Tha ceangal ris an t-sìth aic',
     'S is direach a gnàth :
 Ach 's mòr an call, 's an dìth dhomh,
 Gu'm beil i tric air di-chuimhn,
     'S nach eil a creideamh cinnteach
         A'm' inntinn a' tàmh.

Bha amaideachd a's gòraich
 'A leantainn rium o m' òige,
 'S b' anusa leam gu mòr iad
     Na 'u t-eòlas as fearr.
 Na 'n deanainn leth na còrach
 Cha chàreidinn nach bu leòdir e,
 'S nach tearnuadh sud fa-dheòigh mi,
     Gun dòigh air tigh'nn gearr.
 Ge mòr an t-aobhar sòlais
 Bhi 'n commun Rìgh na glòire,

S iad b' aunsa leamh na h-òrain,
 'S bhi 'g òl nan deoch slàint.
 Bu dallag mi nach sòradh,
 Bhi cluich air bruaich na dòrainn,
 An Diabhol ga mo threòrach'
 Gu sedalta air làimh.

Gur mòr a' chreach, 's an diùbhail,
 Mo chridhe bhi gun dùrachd,
 A' ghabhail Dé nan dùl domh,
 Mar Ughdar mo shláint':
 'S e tairgseadh dhomh 'na chùmhnant,
 A neart a bhi mar chùl domh,
 'S a gliliocas àrd g'am stiùradh,
 Le cùram, 's le gràdh.
 Tha drùidheachd air mo shùilibh,
 S e 'n rud a ni mo chiùrradhl,
 D'an ruith mo mhiann gu siùbhlach,
 'S mi lùbadh 'na dhàil.
 Mo shonas air mo chùlthaobh,
 Mar anabas nach fiù leam;
 M' anam an droch rùn da,
 'Ga dhiùltadh le tàir.

'S mi 'n duin' as truaigh' sa'n t-saoghal,
 Fo chìs aig m' easgar daðbhaidh,
 Iàn fuath do 'n bheath' is caoine,
 'S an gaol ais a' bhàs.
 Cò sheallas rium a' m' dhaorsa ?
 Cò thiondas mi o chlaonadh ?
 Cha n aingil, no clann-daoine,
 Och ! b'fhaoin iad sa' chàs.

Ach taing do'n Athair naomha,
 A dh'ullaich dhom an t-saorsa,
 Làn tearadh o gach baòghal,
 Trìd aon-ghin a ghràidh.

A Dhé ta iochdmhor, maoineach,
 Cia f had a bhios mi caoineadh !
 O greas le d' chobhair chaomh,
 Agus saor mi gun dàil !

FIREANTACHD CHRIOSD.

“ Gu faighean annsan mi gun m'fhireantachd fèin agam, a ta
 o'n lagh, ach an fhireantachd sin a ta tre chreideamh Chriosd, an
 fhireantachd a ta o Dhia tre chreideamh.”

AIR FONN.—“ *Mairi Bhan òg.*”

'S i fìreantachd Iosa Criosd mo Thighearn,
 'An dion a bhitheas gu feum,
 Om' pheacannaibh gniomh' ta lionmhor, minig,
 'S o'n t-siol a ghin iad gu léir ;
 Bheir sonas 'us sòlas mòr do m'anam
 Nach leàn an an-shocair chruaidh ;
 'Sa chumas rium dòchas glòir nam flaitheas,
 Ri m' bhed air talamh mo chuairt.

Bha mise mar chàch a'm' thràill do'n donas
 Gun chàil do chobhair an Triath,
 Ag iarraidh mar m' ailleas sàth na colla,
 Gun àird air cogadh ri m' mhiann :
 A' siubhal mar ghaoithean aotrom, falamh,
 Cho faoin ri faileas na breug,
 Gun smuainteach air aog, no caochla aithghearr,
 A dh'fhaodadh tachairt domh-féin.

Gus an taining an uair san d'f huair mi buille,
 Bu chruaidh, ro ghuineach o'n reachd,
 Dh'f hàg gaoir a'm' chluais nach dual dhomh
     A fuaim chur buileach a' m' bheachd. [tuille
 " Is mallaicht gu bràth gach garlach dona,
     A dh'f hàg neo-choiliont an lagh ;
 Tha 'chridhe 's a làmh gun tàmh dha solar
     Gach cràdh, gach gonadh, 's gach dragh."]

'N sin ghabh mi an ruaig le ruathar cabhaig,
     Mo thruaigh ! cha d' aithnich mi 'n ceum :
 Le cumhachd a's buaidh mo thruailleachd ghra-
     Cha d'f huair mi mach asam féin. [mail
 Bha m' earbsa ri feum o m' dhéircibh falaich ;
     Ri éifeachd aithreachais mhairbh ;
 Gu'n deanainn gach bend a thréigsinn baileach ;
     'S ni's déin' gu'n leanainn math m' ann'.

Ach b' anmlunn, 's bu chìlì an t-sìth a thog mi,
     Bha dìteadh cogais a'm chòm :
 Bha bagradh na firinn sìor-dhol trodham ;
     Rug sgios is clodhadh air m' flonn.
 Bha m' earbsa 's mo chàil siòr fhàs ni's fainne,
     Is dh'f hàilnich m' anam gu mòr :
 Bha Criod is a ghràdh 'san tràth as m' aithne,
     'S cha b' àill leam teamadadh 'na chòir.

Cha chreidinn nach deanainn féin mo chobhair,
     Chum réite chosnadhl ri Dia :
 Cha chreidinn guth Dhé, 'gradh,— " 'Sé do
     bheatha'"
     Gun éis gu mathanas Chriosd.
 'Se shaoil mi gu slàn gu'm b'fhearr dhomh
     Na dhàil le gibhtibh a b'fhiù ; [tighinn
 Gu'n cosnainn le àridheach fàilt a chridhe,
     'S 'na làth gu'm bithinn le cliù.

Cha-n fhac' mi cōr m' aúma marbh fo'n mhallaichd,

No'n fhearg a bh' annam ri Dia.

Mi-féin a bhi m' chealgair dealbhadh meallaidh
Do m' earbsa thana nach b'fhiach :

No m' fhìreantachd féin bhi breui, a's salach,
'S 'na stéidh mhi-fhallain do m' shìth ;

Mo naomhachd gu léir bhi éitich, greannach,
Gun fheum a għlanadħ mo chri.

Ach thug e ri ùin' domh sùil a dh'fhaicinn.

Mar dhrùigh am peacadh 'n am għnè :
Nach eil e 'n am dhùbħlan lùbadh tairis

Ri rùn ro bheamaichte Dhé :

Gun chreideamh d'a sgeul, mar bħréig dhomh
fħacal

Gun ghéill d'a reachd, no d'a àithn ; [adh
G'am àrdachadh féin thaar Dhé 'nam chleachd-
Gach ceum a' bacadh mo shlàint :

Mo nàdur bhi aingidh, nàimhdeil, fuileach,

Mi-thaing na dünach bhi m' chrìdh ;

'S gniomhan mo làimh làn aimhleis uile,

Mo chainnt gu cumant' gun bħrīgħ.

Mo nàimhdeas do għräs bhi àraid domhain,

O'n àrdan għoimhe tha m' chliabh ;

'S m'as-chreideamh, gràineil, grànda, loitheach,

'G am fhàgail comheach ri Dia.

Och ! mhothaich mi fhearg mar għarbh-fħras
pheileir,

No dealgaibh teine 'g am chràdh',

Chaidh surdalachd m' anm' air falbh le eagħal,

Chaidh m' earbs a leagħil gu làr,

Ach thionndaidh e smuainte truagh mo chridhe
 Mu'n cuairt, ('s e sìreadh mo ghaoil,)
 "A dh'fhaicinn mo luaidh, 's rud uainn'n ardithis
 Nach dual da rithist gu'n sgaoil."

'N sin thuig mi gú h-aobhach gaol mo charaid,
 Fear-saoraidh tairis nan daoí,
 A thàinig do'n t-saoghl o thaobh an Athar
 Chum saorsa cheannach dhaibh chaoidh.
 Bha'shiubhal tre ghàbhadh, 's bàs' ga chiosnad,
 Ach b' àrd a chomas, 's a thréis,
 'S mhair e rè là gun tàmh ag obair
 An àit a' phobuill bu leis :

Oir thug e gu 'cùl an ùmhlachd seachad
 Bha 'n cùmhnan 'g agairst gach ré,
 Gun aineamh, gun lùb, do chum nach tachradh
 Gu'n dùint orr flathshonas Dé ;
 'S dh' fhuiling e'm bas bu chàrdhaibh fhaighinn
 Le 'làn de mhallachdaibh geur ;
 Oir sheas e 'nan àit mar Ràthan daingean,
 Gu làdir, diongalta, treun.

Sud ùmhlachd a's bàs is àillidh feartan.
 Dh'fhàg slàn an Ceartas 's an Reachid :
 (Ruij Athair nan gràs, 's do làmh an taic riu,
 'S bidh fhàilt le tlachid ort, 's a dhreach.)
 Sud fìreantachd Iosa Criod an Urrais
 Rinn dioladh bunaiteach, treun.
 Tha 'n Tighearn Dia lea' riaraicht tuille,
 'S cha-n iarr o dhuin' ach i-féin.

O'n thug e 'na oircheas gairm dhomh gabhair,
 'S tairgse a faighinn 'san uair,

Adh'fhìrcanach'm'anm'gu dcearbh,'sgudeimhin,
     Gun airgead, agus gun luach.
 O! cionnas a dhìultainn lùbadh calamh,
     Le dùrachd ainneamh 'na còir!
 Ceud mhiaunn mo shùl an dlùs dhomh tarruinn
     Cur ùr-bhith annam le trcòir.
 'Nuair thàinig i' m'dhàil lcgràdh,'s le creideamh
     An tàbhachd teagasg na sìth,
 Ghràdfhuaradh leam àgh chuir sgàth aim'eagal
     'S nàir air teagamh mo chridh.
 Nis' tha mi air tir le cìnnt 's le cothrom,
     Gc dìblidh dona mi-féin;
 Tha m' Urras gun diobradh, chì mi 'chobhair,
     Gun dìth mu choinneamh gach fcum.
 Chà teirig a ghràs an càs no'n cunuart,
     'S e fàilteach, furanach, caoin:
 Cha-n eagal leam bàs, no cràdh, no fulang,
     No nàmhaid guineach chloinn-daoin'.
 O! cionnas a dh'fhaodas gaol cho barraicht'
     Bhi faoin a'm' bharail gu bràth!
 Gaol cridhe m' flir-saoraidh daonnan mar-rum,
     'N déis taomadh fhala gu làr!
 Cia maiseach e-féin, Mac Dhé an Athar!
     Cia ceutach gealladh a ghràidh!
 Cia sgiamhach gu léir a dreuchda flathail!
     'S caoin-bheum am faillein à làimh!
 'S ann agam tha 'n reuson géill, a's urram,
     'Is éisdeachd ullamh thoirt da!
 Mo chridhe bhi gleusd, mo cheum bhi siubhal
     D'a réir mar 's urra' mi ghnàth!
 O bitheadh mo cheann gach àm gun òbadh
     Ri tionnsgnad thogas a ghlòir;

Mo chridhe le m' làimh gu tcann ri obair
 A ceannsach tograiddh na feòl'.
 Dhé tabhair dhomh còmhnuadh, dòigh, 's
 uidheam,
 'S mi' m' dhcòr neo-chuidhichte ghnàth :
 Gleidh m' anam o ghò, 's o sgleò fad m' uidhe,
 'S cùm deò 'nam ghuidhe gu m' bhàs.

OBAIR AN SPIORAID NAOIMHE.

"Shaor e sinn tre ionnlad na h-ath-ghinmhinn, agus ath nuath-achadh an Spioraid naoimhe. Bheir bhur n-Athair nèamhaidh an Spioraid naomha dhaibhsan a dh'iarras air è."

Dùisg a d' chadal, a thruaghain,
 Tha thu 'n cunnart, 's cha suail e,
 Tha thu cioutach, 's truaillidh,
 Thaobh do ghnè, 'us do gluasaid ;
 Tha an Ceartas 'gad rugadh
 Dh' ionnsaidh ifrinn na truaighe,
 Chum do chlaoidheadh gu buan, 'us gu cràiteach.
 Chum do chlaoidheadh, &c.

Tràill tha buileach do d' mhiannaibh,
 'S tha iad doilich a riarach',
 Nàmhaid guineach do Dhia thu,
 'S aintean nile ro shiar leat,
 Nàir' gu tûr ort á diadhachd,
 Dh' fhàg do thuigs' a's do chiall thu,
 Chaill thu mothachadh t'iargainn 's b'e 'm bàs e
 Chaill thu mothachadh, &c.

Tha thu fcumnach air fuasgladh,
 Ged nach léir dhut san uair o :
 'S mòr am beud o nach gluaist' thu
 Leis na reusonaibh buadhach,

A thug le éigin mhìn, uasail
 Iomad eucorach duaichnidh
 O'n cōr breun gu ath-nuadhadh àluinn.
 O'n cōr breun gu, &c.

M' annsachd Spiorad na naomhachd,
 A thig o'n Athair, 's o'n Aon-ghin,
 'S è is urrainn 'sa chaochladh !
 Spiorad cumhachd 's gaoil e,
 Spiorad barraichte saor e,
 Spioraid carthannach, caoin e,
 Spiorad acuinneach, faoilidh, gun àilleas.
 Spiorad acuinneach, &c.

Ruig an t-Athair le ùrnaigh,
 'S iarr an Spioraid le dùrachd ;
 'S e a dh' fhosglas do shùilean,
 Chum 's gu'n tuig thu t' eas-ùmhìlachd,
 Naimhdeas t' anma do 'n chùmhnant,
 T' oibre marbha gun lùgh annt,
 A cridhe cealgach nan lùb, a's e gràineil.
 A cridhe cealgach, &c.

Bheir an Spiorad dut léirsinn,
 Air t' fhéin-fniireantachd bhréige,
 'S air do mhì-chreideamh éitidh :
 Bheir e mothachadh geur dhut
 Air do choire, 's air t' eucoir,
 Chuireas túr thu gu éigin ;
 Chi thu t'uabhas dut-féin, 's do chàch thu.
 Chi thu t'uabhas, &c.

Ni an Spiorad do stiùradh,
 (Ge neo-mhothaichte ciùin e,)
 'S théid thu rannsach' le dùrachd,
 'S le mòr ghràin do d' mhì-chùram,

Dh' fhios am faighear Ceanu-iùil dut,
 A sheòlas slighe às ùr dhut,
 'S e do mhiann a nis cùl chur ri t' àbhaisd.
 'S e do mhiann a nis, &c.

Gheibh thu sealladh le aoibhneas,
 Air mòr mhaise na h-oighrcachd,
 A bheir an Slanaighear caoimhneil
 Do na peacaich is oillteil'
 A ni le creideamh dlù ghréim air,
 Ged b'i ifrinn a thoill iad,
 'S their thu, o thoir dhomh roinn ann ad ghràs d'i,
 'S thu, their o thoir dhomh roinu, &c.

Gheibh thu seallach le aiteas,
 Ann am firiinn an fhacail,
 Do Fhear-saoraidh nam peacach,
 Le 'chuid oifigibh taitneach,
 'S their thu, "m' annsachd, 's mo thilachd ris,
 Nam biodh e agam a'm' ghlacaibh,
 Bhiodh mo shonas chò pailt a's a b' àill leam."
 Bhiodh mo shonas cho pailt, &c.

Théid thu dìreach 'na chòdhail.
 'S ii thu gréim air gun sòradh,
 Le fior chreideamh, 's lo dòchas ;
 Tha thu rag, ach théid dedìn leat,
 Tha thu lag, ach théid treòir leat,
 Oir is neartmhòr t'fhear còmhnaidh,
 Bidh Criod 's tu pòst, 's cha sgar bàs sibh.
 Bidh Criod 's tu post, &c.

Cuiridh 'n Spiorad ud éifeachd
 Ann an òrduighean Dé dhut ;

Anns an t-searmoin 'ga li-éisdeachd,
 Anns an fhacal 'ga leughadh,
 Ni e t'ùrnaigh ro eudmhor,
 Ni e'n t-Suipeir dhut ceutach :
 Ni e tarbhach gu léir iad ri'n gnàthach'.
 Ni e tarbhach gu léir, &c.

Bheir e leasachadh eòlais,
 Creideimh, gaoil, agus bròin dut,
 Bheir e ncartachadh dòchais,
 Tuilleadh tomhais do shòlas,
 'S de'n irioslachd bhòidheach ;
 Bheir e gràs de gach seòrs dut,
 'S ri ùin bidh iad dòmhail, a's làidir.
 'S ri ùin bidh, &c.

Ni e caochla air t' inntinn,
 Bheir gu réite, 's gu sìth thu,
 Ris an lagh a thug Criod duinn :
 Bidh e uile leat priseil,
 Bidh tu daonna 'ga sgriobhadh,
 Air do chridhe gu dileas,
 Chum 's gu'n cleachd thu le dìcheall gach là e.
 Chum 's gu'n clachd thu, &c.

Bheir an Spiorad gu beachdaidh,
 Air gach maoidheadh 's bagradh,
 A tha sgriobht' anns an fhacal,
 'S a thig gu crich air luclid-seachrain
 T' iomain dìreach o'n pheacadh,
 Chum gach innleachd a sheachnad,
 Chuireadh sios thu fo smachdachadh Shàtain.
 Chuireadh sios thu fo, &c.

'S lioumhор gealladh ro luachmhor
 Th' aig an Spiorad gu t' fhuasgladh,
 'S gu d' lionadh le luathghair,
 'Nuair bhios t' aghaidh ri cruadal :
 'S thig iad thugad air uairibh,
 'S tu air faobhar na bruaiche,
 Ged nach deanar leat glusad 'nan dàil-sau.
 Ged nach deanar leat gluasad, &c.

Bi'dh gach cùis anns an fhreasdal,
 Air an stiùradh gu deas leis ;
 Ma bhios tu sàraicht, no seasgair,
 Ann an àilleas, no'n easbhuidh,
 Ann an slàinte, no'n easlaint,
 Bheir e ghnà chum do leas iad,
 'S bheir e sàbhailte leis aig a' bhàs thu.
 'S bheir e sàbhailte leis, &c.

Iarr a chòmhnad 'sa chaonnaig.
 Oir ma ghleachdas thu t'aonar,
 Bidh do bhuillean ro aotrom.
 Bheir do nàmh thu fo dhaorsa,
 'S cuirear glùn ann ad thaobh leis,
 Dh'fhàgas brùit thu ri d' shaoghal,
 Mur bi'n Spiorad ro naomh' ud riut bàigheil.
 Mur bi'n Spiorad, &c.

Ni an Spiorad dut seula
 Dh'fhàgas aileadh gu réidh ort,
 (Iomhaigh bheannaicht' do Dhé e,
 Naomhachd, soilleir r'a leughadh :)
 Dearbhadh glan gur leis féin thu,
 S gu 'm bi 'n oighreachd dhut gléidhle :

Bidh e dhut mar an cendna 'na earlas.
Bidh e dhut mar an ceudna, &c.

'S e 'm fior Chomhfurair mòr e ;
Ged a chiosnaicht' le bròn thu,
An sloc iochdrach na dòrainn,
Bheir e nios thu le treòdir ás,
Chum do lionadh le sòlas
Bhios do-innseadh làn glòire :
Cha n-eil crìoch air a thròcair, no 'chàirdeas.
Cha n-eil crìoch air a thròcair, &c.

Fhir tha creidsinn a Bhìobaill,
O'n is truaghan gun chlì thu,
Taic ri Spiorad na firinn,
Chaoith na fàg e air dì-chuimhn,
Earb do shlighe, 's do shìth ris,
Cùm do shùil gus a chrìch air,
Sàr Cheann-iùil e nach dìbir gu bràth thu.
Sàr Cheann-iùil e nach, &c.

Bhrì gu'm beil e ro uasal,
Bi air t'fhaicill 'nad' ghluasad,
Buin gu failteach, 's gu suairec ris
Gun a chràdhadh, no 'bhuaireadh,
Oir is gràin leis ni truaillidh :
'S ged nach fàg e căr uair thu,
'S mòr do chall ma bhios gruaim aircăr trà riut.
'S mòr do chall ma bhios, &c.

Amhlair ghràind tha 'ga t' iomairt
Anns a' chlàbar ga d' mhilleadh,
'S tigh do Shàtan do chridhe,
Tha thu 'd' àmhaid do'n Spiorad ;

Pill gun dàil, 's rach g'a shireadh,
 Na gabh àicheadh, no pilleadh,
 B'e do shlàint' e ged bhioradh e t' àirnean.
 B'e do shlàint' e ged bhioradh, &c.

Cha n-eil athair 'san t-saoghal
 A bheir tiolac d'a aon mhac,
 Leth cho eusgaidh, 's cho faoilidh,
 'S a bheir Athair nan saor-ghibht
 Spiorad beannaicht na naomhachd
 Do'n tì dh'iarras gu caoin e,
 Chum ath-nuadhachadh daonnan le 'ghràsaibh.
 Chum ath-nuadhachadh, &c.

A thì beannaichte, ghlormhoir,
 A th'air cathair na mòrachd,
 Tha siol Adhaimh cho górách
 'S nach eil miann ac' air t' eòlas :
 Cuir do Spiorad ga 'n seòladh,
 Chum 's gu 'm pill iad gu deònach,
 Dh' ionnsaidh slighe na còrach, 's na slàinte.
 Dh' ionnsaidh slighe na còrach, &c.

MOLADH GRAIS.

" Is leðir mo ghràs-sa dhut."

As do mhoineis, o m'anam, gràd dhùisg,
 'S le dùrachd bi guidheadh gach trà,
 Gu'm fosgail an t-Ard-Rìgh do shùil,
 Gu bhi faicinn cia dlù dhut a ghràs.
 On tha thu ad pheacach ro thruagh
 Air do thruailloadh o d'mhullach gu d' shàil,

O'n thainig ort mallachd le buaidh.
Ga d' bhualadh gun iochd leis a' bhàs.

'S b'e sud am bàs uabhasach, scarbh,
Naimhdeas garg anns an inntinn ri Dia :
Seachran aigno, 's coimheachas anm',
Ardan cridhe ro anbarrach dian,
Fuath ro shònraicht do'n Slànaighearchaomh,
Bhios ag aontachadh 'cheusadh gun dàimh ;
Agus tàir air an Spiorad neo-bhaoth ;
'S air an obair ro chaoin tha 'na làimh.

Tha 'n t-às-creideamh fuaight' ruit a ghnà,
'S tric a bhrist thu na h-àinteán gu léir ;
Thaobh na thug thu do'n pheacadh a ghràdh,
'Us do Shàtan, ge dian e a'd' dhéigh :
Do mhì-chùram 's t' aineolas dall,
Do thugse ro mhall, ach 'sa'n olc ;
Do smuaintean tric null a's a nall,
Gun dad buannachd, ach call a thoirt ort

Ach o ! 'se mo chreach thar gach cùis,
Thu bhi dùr ann ad nàimhdeas d'a ghràs ;
Ged 'se gràs tha 'gad leigheas gu dlù,
'S a gheibh 'n cliù uat am flaitheas gu bràth ;
B'e sud an gràs iongantach, suaire,
Gràs is cumhachdaich buaidh agus feart,
Gràs ro shaor, a's ro phailt, a's ro bhuan,
Gràs ro uasal d' an dual a bhi ceart.

Ciod ach gràs rinni do thaghadh o thùs ?
(O m'anam, grad ùmhlaich thu-féin !)
'S a ghabh ortsa sàr-bheachd le deaghlì rùn,
'Nuair bu tusa an diù a measg cheud ?

Ciod ach gràs thug an Slànaighear nuas,
 Greis air chuairt measg nan truaghian a bhos ;
 A thoirt ùmlachd 's a dh'fhlang gu cruidh,
 Chum gu'm faigheadh tu suaimhneas, 's fois ?

Nach e gràs thug an Soisgeul do'n tìr,
 'S a mhìn-ghuth gu d' chridhe a steach ;
 'Nuair bha iomadach finne d' a dhìth.
 'S na mìltean 'ga cluinntinn gun bheachd !
 'Nuair bha thus aig an leòghann fo 'mhàig
 'S gun aon teachd 'n ad dhàil gu d'thoirt às
 'S e gun dàil dol gu d' reubadh gun truas ;
 Nach e gràs rinn ort fuasgladh 'na t'aire ?

Bha do pheacannan 'g éiridh 'nan càrn,
 Mar na beanntaichean àrd os do cheann ;
 Iad cho lionmhor ri gaineamh na tràigh,
 Ri feur fàsaich, no duilleach nan crann.
 Bha iad sud mar na neulaibh dubh, dorch,
 Bagradh doiminn bhiodh borb ort o'n speur ;
 Thàinig gràs, thainig ciùineas 'na lòrg,
 Theich an stoirm, 's tha fiamh-gàir air a' ghréin.

'S e a dh' fhìreanaich thu o gach lochd,
 Bha thu bochd, 's rinn e oighr' dhiot air Dia :
 Tog do chridhe, na siubhail fo sprochd,
 Oir cha nochdar e chaoi dhut ach fial.
 On a thug e air flaitheas dut còir,
 Cha diult e dhut sòlas do d' chri,
 'S am feadh bhios ta gabhail an ròid,
 Ni a spiorad do sheòladh gu mùi.

Cha sòr e da nàimhdean a chlaoidh',
 'S cha mhaoidh e ort cosguis gu d' riar ;
 Cha bhi sgios air 'gad bheannachadh chaoideh,
 'S cha chuimhnich e lochd riun thu riamh.

Le bhi creidsinn, 's a cogadh gu dlù
 Le bhi 'g obàir, 's a 'g ùrnaigh gun sgur,
 Le bhi fulang gu faighidneach, ciùin,
 Bheir gràs chum do rùin tha gu tür.

Oir tha acuinn 'san fhacal gu leòir,
 Thoirt do laigse gu treòir, a's gu neart ;
 Iomadh gealladh ro phriseil 's mòr,
 Iomad àithne ro chòir, 's ro cheart,
 Iomadh cuireadh ro thaitneach a's gairm,
 Iomadh tairgse a nasgaidh de'n t-slàint ;
 Iomadh bagradh, 's ged tha iad ro shearbh,
 Tha iad feumail gu d' thearbadh o d' nàmh.

Gad tha 'n seann duine fathasd 'na t' fheòil,
 'S e 'n còmhnaidh a tionusgnadh do thruaigh :
 Ged chùm e riut cogadh ri d'bheò,
 'S e their gràs riut, Is leòir mi gu buaidh.
 Ged tha thusa gun spionnad, gun treòir,
 Agus deuchainnean mòr ort mu'n cuairt,
 Agus t' eagal 'g ràdh, Caillidh tu'n deò ;
 'S e their gras riut, " Is leòir mi gu buaidh,"

Ged tha romhad trom obair, 's cruaidh spàirn,
 'S do chomas neo-bhràideach 'san uair ;
 'Na h-ob dol 'nam coinneamh gun sgàth,
 Oir their gràs riut, Is leòir mi gu buaidh,
 'S ged nach feudar leat teicheadh o 'n bhàs,
 Ach gu'n càirear do chorp anns an uaigh,
 Na gabh fiadh, creid an gealladh gu slàn,
 A thug gràs dut, " Is leòir mi gu buaidh."

'Nuair a thig là a' bhreitheanais mhòdir,
 'S a théid òrdugh a' bhreitheimh am fad,

A dhùsgadh 's a thional nan slògh
 Chum 's gu 'n seas iad am mòd ud gu grad :
 Théid a h-aingidh a dhìteadh chum bàis
 Bidh an siorruidheachd cràiteach gu leòir ;
 Théid na h-ionracain dachaigh gu bràth
 'S euiridlì gràs thu 'nan cuideachd chum glòir.

Cha bhi duine 'sa chuideachd gu léir,
 Nach bi gleus air a' moladh a' ghràis ;
 Bidh Abraham 's Maois ann le chéil',
 Agus Daibidh nan teud, 'us nan dàn :
 Bidh Manaseh 'nam meadhon mar sheòid,
 Agus Daniel, 's Ioseph an àigh,
 Bidh seann Simeon, Peadar, 's Pòl,
 Muire Maidilein, 's Eoin fear mo ghràidh.

Bidh am meairleach fhuair gràs air a' chrann
 'Na ghaisgeach nach fann a measg chàich ;
 Bithidh mìlteann gun àireamh dhiù ann,
 Agus moladh nach gann ac' air gràs :
 Gràs an Athiar a shònraich dhaibh buaidh,
 Gràs a' Mhic chaidh 's a chruadal gu sèamh ;
 Gràs an Spioraid a threòraich iad suas,
 Dh'ionnsaidh comuinn nan uaislean air nèamh.

MOLADH NAN GRAS.

" Is e toradh an Spioraid gràdh, aoibhneas, sìth, fað mulangas, caomhalachd, mathas, creideamh, macantas, stuaim."

Thoir an aire, O m' anam, gu geur,
 Ciod am feum a tha 'n cleachdadhl nan gràs ;
 'S nach ruig thu air uaisle fo 'n ghréin,
 Mar do għluasad bli réidh ris an àint'.
 Tha do nàdur gun riaghailt, gun chonn,
 Chaill e'm fònn a chuir Dia air o thùs ;

Tric air uideal mar ghluasad nan tonn,
Glacadh sonais gun bhonn, 'us gun sùgh.

Tha e 'n còmhnaidh ag iarraidh do sgrios,
Tuig an fhirinn so nise 'na thrà,
'Us bi 'g iarraidh an Spioraid gu liosd,
Chum sgu'm fiosraich thu sonas nan gràs.
Gabh sàr eolas air briathraigheibh a bheil,
Gabh r'a sgeula le creideamh glan, ur,
'Ni an t-eòlas dut solus do d' cheum,
Bithidh 'n creideamh dhut feumail mar shùil.

Bithidh 'm fradharc ud sìr dhol n' as fearr,
Gus an ruigear leis airde an lò :
Bithidh 'm fradharc ud leasachadh ghnà,
Gus an dealraigheich thu shuas ann an glòir
Ni an creideamh dhut casan chum triall,
Agus sgiathan chum itealaich àrd,
'S e an làmh ghabhas tairgse do Chriosd,
'S an sgiath ni do dhion o do ànmh.

Bheiran creideamh dhut buaidh air an t-saogh'l,
'S air na h-uile ni faoin tha 'na ghlaic ;
Oir tha neart aig nach léir do chloinn daoin,
'S è an Trianaid ro naomh a chul-taic.
Bithidh ghnàth aig a' chreideamh 'na chòir
Deagh chòdisridh do ghràsaibh nach crion ;
Us e-fèin ac 'na oide ro chòrr,
Chum an seòladh, 's an greasad gu gniomh.

Bithidh 'n còmhnaidh a' siubhal 'na chois
An t-aithreachas soisgeulach, tlà,
Nach gabh suaimhneas am peacadh, no fois,
Ach ag osnaich le bròn, 's le gràdh.

Bròn mu d' chionta, 's mu t' thruaighe mu'n
seach,

Bròn mu d' pheacannaibh gin agus gniomh ;
Bròn mu d' dhìobradh air fìrinu an reachd,
'S mu d' sheachran cian fada bho Chriosd.

Gràdh do'n Athair thug gràdh dhut o chian,
Gràdh d'on Mhac thug gràdh dhut chum bàis,
Gràdh do'n Spiorad chuir gràdh ann ad chliabh,
'Sa ni còmlinadh gach ial ris chum fàis.

Gràdh le t' anam, 's le d' chridhe gu léir,
Le t' inntinn, g' a réir sud, 's le d' neart ;
Gràdh do dh'fhìrinn, 's do dh'fhacal a bhéil,
Gràdh d'a shluagh, 's d'am beusaibh ro cheart.

Gràdh bhios seamhì ris gach duine mu'n cuairt,
Ach gu sònraicht ri truaghan air fór :

Gràdh bhios tréidhireach, bàigheil làn truais,
'S d' an dual a bhi caomh ris gach còr.

Leis a' ghràdh thig an t-aoibhueas nach faoin,
Cha-n e aoibhneas an daoine, uo ni ;
Cha-n e aoibhmeas 'na t' fhireantachd bhaoth,
Tha mar ghaoith, no mar chobhar gun bhrìgh.

Ach sàr aoibhneas 'san Dià is leat féin,
Nach dìbir, 's nach tréig thu ri d' bheò ;

Réir a' chùmhaint a rinn e o chéin,
'Us a mhaireas gun bhréig, 'us gun sgleò.

Sud an t-aoibhueas ni thusa ro āit,
'Nuair bhios t'àirc, 's do gheur-leanmhainn ro
mhòr,

'Nuair bhiost' amlighar 's do thrioblaidean pailt,
Bheir an t-aoibhneas an gath asda corr.

Nuair a sheallas tu null thar an uaigh',
 Air gach àgh air an d' fhuadaradh dhut còir,
 Togaidh 'n dòchas an t-aoibhneas gu uaill,
 A bhios buileach do-luaidh, 's làn glòir.
 Thig'nan cuideachd sud, samhchair, 'us sìth,
 O nach dìbir an réite gu bràth ;
 'S o 'n tha 'm fìreanach' diongalt gun dìth,
 Bidh do naimhdeas fo chìs aig a' ghràs.
 Mar a' chreag ann am meadhon a chuain,
 'S na tonnan ga bualadh gun tàmh ;
 Ged bhiodh buaireas gach taobh dhut mu'n
 cuairt,
 Ni an t-sìth so do-ghluasad thu ghuà.
 Ni an Spiorad thu macanta, mìn,
 Ni e t' isleachadh sìos gus an lär :
 Chì thu aobhar air irioslachd crì,
 Oir bu diblidh do chòr, mur bhiodh gràs.
 Chi thu aobhar air taingealachd mhòr,
 Nach eil thu fo dhòrainn 'san t-sloc ;
 'S on a fhuair thu an gealladh 'n ad dhòrn,
 Ged bhiodh bròn ort car tamail fo sproc.
 'S feaird thu faighidinn mhaireannach, bhuan ;
 Oir cha dual dut o thrioblaid bhi saor
 Agus theagamh gu 'n ceanglar a' chual
 Air do ghuailnibh gach latha ri d' shaogh'l.
 'S cha mhisidh thu bhi caithris gach uair,
 (Gun diochuimhn air stuaim, no air eud,)
 Gabhail beachd air gach bealach mu'n cuairt,
 Gu do ghleidheadh o bhuaireadh, 's o bheud.
 Gheibh thu spionnadhl ; 'us misneach o'n Uan,
 'S bidh do chruadal neo-mheat anns an stri :
 'Na gabh aomadh le gealtachd car uair,
 Oir thig buaidh leat tre'n cheannard nach clì.

Tha do nàimhdean ro lioumhòr, 's ro dhoirbh,
 Mìle diabhol glé choirbt', 's glé dhàn,
 T'fheòil, 's do mhiannan ro dhian, agus borb,
 'S an saoghal le colg, no le gàir ;
 A' toirt ionnsaidh, gach latha gun sgùos,
 Air do tharruinn a dhìobradh do shlàint'
 Le bhi dearmad a' chreideimh 'm beil clì,
 'S a bhùrì tha 'na ùmlachd do'n àint :

Gus an lean thu an cleachdadhl th' aig càch,
 Bhi 'ga t' aonairt* 'sa chlàbar mar mhuic ;
 Chòr 's gu'm bi thu 'nan cuideachd gu bràth,
 Air do chràdhadh am meadhon an t-sluic.
 Ach gabh thugad uil' armachd an Triath,
 Cleachd 'na gràsan ro bhriagh ud gu treun ;
 Cha tig buaidh dhut á taisc no fiainali,
 Ann an cogadh ro dhian nan cruidh-bheum.

Lean gu dùrachdach, daingean an spàirn,
 Cha n-eil lasachadh 'n dàn dut sa'n fheoil ;
 Ach gidheadh bidh do spionuadh sìor-flàs,
 'S caithear càileachd do nàimhdean mar cheò.
 Ni na gràsan ud snasmhor do bheus,
 'S iad a ghlcusas do chridhe air chòir :
 Bheir iad flaitheas a nuas dut fo'n ghréin,
 Gus an téid thu gu sìorruidh chum glòir.

GRADH DHE.

EARRANN I.

“ Is gràdh Dia.”

AIR FONN.—“ Coire-cheathaich.”

Saor ghràdh an Triath dona peacaich iargalt,
 Air seachran cian 's e mo mhiann a shéiùn ;

• Aoirneagan.

Is mò na mìorbhuil gu'n cluinnte riamh dad'
 Ach bagradh fiadhaich 'na bhriathar leinn.
 Ri sgeul air gaol leis an Athair Naomha,
 Do'ù chinneadh-dhaonna gu-caomhail, dlù,
 Do chum an saoradh, le maise naomhachd,
 Cò 'm fear nach saoileadh gu'm b'fhaoin bhi'n
 dùil.

O'n tha iomhaigh Shàtain, gu soilleir, gràineil
 Air iarmad Adhaimh 'nan gnàth gu léir ;
 Tha teist gach là orr' nach faodar àicheadh,
 Gum beil an nàdur 's an nàmhaid réidh.
 Gidheadh tha'n fhìrinn toirt fianais chinnteach
 Air gràdh ro dhileas an Ti is àird',
 Do pheacaich bhaotha a' chinnidh-dhaonna,
 Tha duaichnidh, daobhaidh, 's nan aobhar gràin.

Is gràdh neo-chriochnach, is gràdh nach crion e,
 Ach mar an t-siorruidheachd dhiomhair, àrd.
 Gràdh àrd mar nèamh e, gràdh 's doimhne
 freumh e,

Gràdh fada réidh e, 's a leud toirt barr.
 Ceud mheas a' ghràidh ud an innleachd àluinn
 Gu daoin' a theàrnadh le bàs mhic Dhé.
 Sud innleachd uasal chum glòir a bhuaidhean
 A thogail suas thar air smuain gu léir,

Chaidh glòir a' cheartais a dheanamh beartach,
 Le iobairt ghasda nam feartan fior :
 Chaidh glòir na firinn a dheanamh cinnteach,
 Toirt bagr' an dìtidh gu crioch air Criod :
 Chaidh glòir a' ghràidh dheanamh soilleir,
 déàlrach
 Cur a Mhic gu bàs ann an àit' nan daoidh :

'S bha glòir gun traoghadh d'a thròcair chaomha,
Toirt thruaghan saor o bhi caoineadh chaoideh.

Chaidh glòir a naomhachd a dheanamh maoin-each,

A glanadh dhaoin' le fuil chaoin an Uain :

A' toirt air falbh uath gach uile shalchar,

A chuir mi-dhealbh air an anmaibh truagh.

Chaidh glòir a ghràsan a nochdadhl àluinn,

Toirt seach a shlàint', a's a ghràidh gu saor :

'S b'e glòir a ghliocais, gu dòigheil, riochdail

Gach buaidh 'nam measg bhi gun bhristeadh
clalon.

'S i sud an innleachd mu'm beil e 'g innseadh

'Na leabhar prìseil a sgriobh e dhuinn :

Gc h-iomadh firinn a tha sa' Bhìoball,

'S 'n gràdh ud cinnteach am brìgh 's an sùim.

'S b'o'n gràdh do rìrcadh thug dhuinne sgrìobh-adh.

'S am beil gach firinn tha binn ri luadh,

B' e'n gràdh a' dh'orduich gach ceum, 's dòigh,

Gus na peacaich mhòr thoirt gu glòir an Uain.

Tha comhar' fior air, gu'n chuir e Iosa

An staid ro iosal 'gur dion o bheud ;

'S a nochdadhl saimpleir ro mhaiseach, dhaimh-eil.

Do ghraisg mhì-thaingeil, 'nan cainnt's 'nam
beus :

Gu'n stiùradh dìreach air ceum na firinn,

Gu sonas cinnteach an tìr na glòir ;

Ged 's e a thoill iad, a là 's a dh' òidhche,

Mil' ifrinn oilteil, 's an-acibhinn mhòr.

EARRANN II.

An t-aon Mhac gràidh ud, 's an robh a nàdur,
 A bha cho àrd ris, 's cho àillidh, naomh' ;
 Bha uile mhiann leis, 'na rùn ro fhialaidh
 Mu pheacaich iargaincach, chianail, bhaoth.
 Mu'n d'rinn e'n saoghal bu phaitt a smaoingtcan
 Mu chlann nan daoin' a thoirt saor am feasd.
 Ge b'àrd an glòir c bha miann ro mhòr aig'
 Air teachd a chòmhnaidh 'san fheòil 'nam measg.

'S gcd bha c faicinn ni's leòir gu 'bhacadh
 Gach aobhar acain a thachradh ris,
 Cha d'rinn ccaochla, cha d'mhùth e ghaol, daibh
 Ach sheas e daonnaan, gun aomadh leis.
 'S 'nuair thain' an ùinc, a réir an rùin ud,
 Thug c lo dùrachd an ùmhlachd uaith,
 A choisinn failte an Tì is àird' daibh,
 'S a bhclr gu àit iad 'na àros shuas.

Bha peacadh chàich air, a's rug am bàs air,
 Le mallachd àraidh gu cràiteach, gcur ;
 Oir dh'agair Dia e, air son nam fiachan,
 O'n gheall e'n dioladh gun ghiomh o chéin.
 Be'n scalladh àluinn, bhi faicinn Ràthan
 Toirt géill chum bàis, ann an àit an t-sluaigh,
 B' e'n comhar gràidh e nach cualas àichcadh,
 'S cha téid a shàmhail gu bràth a luadh.

Bha cleachdadh Iosa gu h-uasal, iosal,
 Bha bhearta miorbhuilcach lionmhor, tric ;
 Cha robh e diomhanach, 's tric bha sgios air,
 Gu h-ocrach, iotmhor, ri gniomhau seirc !
 Bu lionmhor euslaint, is galar éitidh
 Da'n robh mar léigh c, gun éis, gun chosg :

Thug guth a bhéil-sa do'n dall a léirsinn,
'S do'n bhodhar éisdeachad r'a sgeul le tòsd.

Thug cumhachd 'fhacail a lùgh 's do'n bhacach,
'S do mhìltibh acrach làn phailteas bìdh ;
Ghrad chuir e seanachas an teanga bhalbhain,
'S chual na mairbh c 'g an gairm a nios.
Bha 'cheum an còmhlaidd a' dheanamh tròcair
Air muinntir leòinte, 's air dcòraibh bochd :
'S cha d'fhuair a nàmhaid ach gean 's gràdh
uaith,
Am fad 's a bha e 's an fhàsach bhos.

'S a nis' ge li-àrd e, cha dean e tàir orr',
Tha chrì cho gràdhach 's a blia e riagh :
Tha chuircadhlifhaoili', 'san t-soisgeul chaomhail,
Aig cloinn nan daoine, gu saor, gach ial :
Chum teachd na dhàil-san, guciontach, gràineil,
O'n gheibh iad failt air, le càirdeas dlù ;
'S o'n bheir e fuasgladh, a mhaireas buan daibh,
O n-uile bruaillean chuir gruaim 'nan gnùis.

EARRANN III.

Cha lugha 'n gaol thug an Spiorad Naomh'
dhaibh,
No'n t-Athair caomh, agus aon Mhac gràidh :
Tha 'earrann féin aig' de'n obair cheutaich,
'S e corr air gleusdachd, 's air tréine làimh.
Bheir e gu crìch i a dh' aindcoin innleachd
An nàmhad ìnich, 's a dìchill ghéir :
'S a dh' aindeoin mi-ruin an uaduir mhìlltich,
A chogas dìreach ri firinn Dé.

Bidh 'shaighead sàite, le facal àraidh,
 'S an crì bha slàn bithidh cràiteach, brùit ;
 Ach 's ann gu ruagadh, a dh'fhaighinn
 fuasglaidh,
 O'n Cheannard bhuadhach, a's uaisle cliù.
 'N sin thig e chòmhnaidh 'sa chridhe bhrònach,
 'S bheir e còladh ris sòlas buan.
 'Se 'n chridhe mealltach os ceaun gach sàmhla,
 'Se 'n cridhe teann, mar an geamhradh fuar :
 'Se 'n cridhe gruamach, 's e'n cridhe uaibhreach,
 'Se 'n cridhe truaillidh, ta uabharr, breun :
 'Se 'n cridhe fiar, anns am beil an diabhol,
 'Se 'n cridhe fiata, gun rian, gun ghleus :
 'Se 'n cridhe 'n seòinair, 's am bi a chòmhnaidh,
 Aig Spiorad òirdheirc an còlais àird ;
 Air teachd dha nuas leis an t-soisgeul uasal,
 Gu duine truagh dheanamh nuaidh le gràs.

B'i'n obair àluinn an cridhè grànd ud
 A dheanamh àillidh, le gràdh do Dhia ;
 An cridhe suarach a dheanamh uasal,
 An cridhe cruaidh dheanamh truacant, fial :
 An cridhe diabhlaidh a dheanamh diadhaidh,
 'S an cridhe fiat' dheanamh tiorail, blà ;
 'S gach gràs o nèamh chur a ghabhail fréimh ann
 'S a dh'fhàs gu seamh ann, 's gu gnèitheil, tlà.

Nì fàs nan gràs ud an gluasad àluinn,
 Gun uaill thar chàch, ach 'gan àichcàdh féin :*
 Gun bhreug, gun chùl-chaint, air neach 'san
 dùthaich,
 Ach paitl an ùrnaigh, 's an sùil 'na déigh.

Bithidh 'n gaol, 's an gràdh do gach uile nàbaidh,
 'S iad beusach, nàrach, gun àrdan cruaidh :
 Gun fhoill, gun fhòirneart air duine beò ac',
 Ach smior na còrach, gun sgleò gun chluain.

O's dream gun tùr iad ni'n Spiorad iùl daibh,
 Bidh chobhair dlù 's iad gun lùgh gun taic :
 An aimsir dùldaich 's am freasdal dù-dhorch
 Ni e an stiùradh le cùram ceart.

'S ni e'n altrum a réir an laigse
 Tha gliocas pailt aig' 's faicill chaomh :
 'S 'nuair thig am bàs orr' cha dean e'm fàgail,
 Ach bheir e'n-àird iad gu' àros naomh'.

O m' anam beachdaich air meud do pheacaidh,
 An aghaidh 'n reachd ud tha dreachmhor, grinn:
 'S air meud a chaoimhneis bha Dia a' roinn ort,
 'S tu 'n ullabheist oillteill, a thoill bhi millt'.
 Biodh làire gnùis ort, thoir iomadh cliù dha,
 Bi 'g earbs' á chùram, 's cuir dùil 'na ghràdh ;
 'S et'àit bhi dùbladh do ghràidh, 's do dhùrachd,
 Gu h-aithghearr crùnaidh se thu gu bràth.

AM BAS.

EARRANN I.

“ Ta shios agam gu'n toir thu mi gu bàs.”

AIR FONN.—“ Cumha Chailein Ghlinn-Iubhair.”

Sud an rìgh bhios an uachdar
 Air gach iosal a's uasal ;
 Cha téid saoidh ris a thuasaid
 Dheth nach buannaich e cùis.

'S e bhi milleadh tha 'n dàn da,
 Bheirear sgrios air gach àl leis,
 'S iomadh baile tha fàs leis,
   'S iomadh àros gu'n smùid.
 An cogadh fulteach nan rìghearn,
 'S an téid na ceudan 's na mìltean,
 A ghrad chasgradh gu millteach
   Ta thoill-inntiuin 's a rùn :
 Tein', 'us critheannan-talmhuinn
 Gort, 'us plàighean ro ghairbhsneach,
 'S gach galar a's marbhaitch,
   A chùis earbs' ; a's a dhùil.

Cha robh gaisgeach mòr, ainmeil,
 Righ, no Seanaileir armait,
 Anns na linntibh a dh'fhalbh uainn,
   Nach d'fhairich calmachd a lùigh :
 Thug e sgriob air na fàidhibh,
 Air na h-aobstolaibh gràdhach,
 'S air na creidich bu dàicheil,
   A lean an àinte bho thùs :
 Thug e beum do'n Fhear-shaoraidh,
 Sud am beum a bha daor dha,
 A chaill da mòran d'a dhaoine,
   'S iad, 'nam faobh aig' fo ghlùn :
 Ged chaidh Iosa do'n uaigh leis,
 B' ann thoirt sgrios agus buaidh air,
 'S thig na creidich an uachdar,
   A dh'aindeoin cruadail a dhùirn.

Ged nach b'aobhach leat riagh e.
 Thig an t-aog ann a'd fhianais :
 Cha bhi 'aogais ro sgiabhach,
   Allaidh, fiadhaich, a ghnùis :

'Nuair a bheanas a lâmh riut ;
 Bidh do chridhe gun bhlàs ann,
 Cha chuirear cäs air an làr leat,
 Bidh do ghàirdean gun lùgh :
 Bheir e sgrios air do cheudfath,
 Bheir e 'chainnt th'ann ad bheul ás,
 O do clluais bheir e h-éisdeachd,
 'S an léirsinn o d' shùil :
 Ged bu tu'm fear a b'àilte,
 A thàinig riamh do shliochd Adhaimh,
 Ni e 'n cabhaig cùis-ghràin diot,
 Mur téid do chàradh fo'n ùir !

Sgcul is cruaidhe ri éisdeachd,
 Gur e 'm peacadh 's gath gcur dha,
 Le neartan lagha g'a d' léireadh,
 Chaoidh an déigh dhut dol null :
 Mur glac aithreachas trà thu,
 De choirbteachd dhona do nàduir,
 'S mur glanar t' anam gu gràsinhor,
 Lcis an t-Slànaighear chiùin.
 Thig am bàs ort mar shealgair,
 S tu gòrach ag earbs ás,
 Bhcir e leum ort 'san anamoch,
 'S tric e scalg oirn á cùil :
 Seall air cleachidadh cloinn daoine,
 'S cha'n fhad bhios tu faòghlum.*
 Gur tearc duine tha saoilsinn,
 Gum beil an t-aog aig a chùl.

Saoilidh 'n duine ro aosda,
 Gu'n téid là eilc r'a shaoghal :

'S cha chreid an t-òganach aotrom,
 Gu'm faod a chaochla bhi dlù :
 'M fear tha slàn tha e smuainteach,
 Nach tig am bàs a thoirt luaidh air,
 Gun chaismeachd àraidh chur uaithe,
 Seal mun gluais e sa' chùis :
 'M fear tha sàraicht' le as-slaint,
 Tha sùil a ghnà ri dol ás aig',
 Gus 'n tig am bàs cho ro chàs air,
 'S gu'n grad chaisgear a dhùil :
 'S maирg nach faigheadh tu gràsan
 Mu'n tig breislich a' bhàis ort,
 'Nuair bhios do chomas air t' fhàgail,
 'S do nàmhaid 'na dhùisg.

Gabhsa cothrum na h-òige,
 Gabh am facal gu d' shèoladh,
 Gabh an Spiorad gu d' threòrach',
 Fad an ròid mar cheann-iùil :
 Cleachd a ghràsan le dicheall,
 Biodh na h-àintean leat prìseil,
 Chaoïdh na fàg iad air dì-chuimhn,
 Tha iad dìreach gun lùb.
 Na bi 'g earbs' á do naomhachd,
 Ach á iochd an Fhir-shaoraidh,
 Cha d'rinn thu riamh ri do shaoghal,
 Ach rud aotrom gun diù :
 Cleachd an creideamh nach dìbir,
 Gleidh do chogais an sìth riut ;
 'S cha ruig thu leas bhi fo mhì-ghean,
 Dol gu d' shìneadh 'san ùir.

EARRANN II.

Fhir tha mireadh, 's a' gàireadh,
 Sunntach, cridheil ri àbhachd,
 Thig am bàs gu mi-nàrach,

A chur do mhànrain air cùl :

Fhir gun sòlas, gun aighear,
 Ge trèm siubhal do làithean,
 Thig am bas gu glé aithghearr,

Chum do chaitheadh 'n ad smuir :

Fhir tha mealtainn do shlàinte,
 Buitheach, fallain, glè chàilear,
 Thig droch ghalar a' bháis ort,

A mhilleas àilleachd do ghnùis :

Fhir tha siubhal fo'n aslaint,
 Caithe, fiabhras no casdaich,
 Cha 'n e 'm bàs is neo-ascaoin,
 'S fiata, glasdaidh a shùil.

Fhir tha t' òlach math, fialaidh,
 Mu t' fhardaich, 's mu d' bhiatachd,
 Bheir am bàs dut gun iarraidh,

Fardach chian anns an ùir :

Fhir as doicheallaich nàdur,
 A dhiult aoidheachd do d'chàirdibh,
 Cha ghabh an t-Aog uat an t-àicheadh,

Ged bhiodh d' fhàrdach glè dhùint' :

Fhir tha tuigseach, glic, ciallach,
 Deanamh gnothaich le riaghailt,
 Nach faic thu'm bàs a' teachd siar ort.

Ge math do rian, 's do thùr :

Fhir tha t' amadan gòrach,
 'S bochd an làmh thu sa' chòmhraig,

Tha do nàmhaid ro sheòlta,
 Théid am fòd ort gun mhùirn.

Fhir tha foghainteach, làidir,
 'G earbs á spionnadhl do ghàirdein,
 'Nuair a bhuaileas am bàs thu,
 'S ro bheag tàbhachd do dhùirn :
 A shaighdeir thapaidlh sa'n tuasaid,
 A thàinig tric ás a' chruadal,
 Bithidh bàs tuill' a's cruidh ort,

Bha e buadhach o thùs :

Fhir tha dian cur ri saothair,
 'G earbs gu'n tionaill thu'n saoghal,
 Thig am bàs ort mu'n saoil thu,

A dheanamh faoineis de d' dhùil.
 Fhir tha 'snamh ann an saibhreas,
 'G earbs' gu 'n dean e dhut aoibhneas,
 Bithidh 'm bas 'na chùis oillt dut,
 'Nuair thig e dh'fhoillseach' a ghnùis.

Fhir tha aosda, 's air liathadh,
 A chaidh chaomhnadh ceud bliadhna,
 Nis tha 'n t-aog teachd ga t' iarraidh,

Chithear 'iomhaigh 'na d' ghnùis :
 Leinibh òig, tha 'n-ad' mhaothran,
 Ur air tighinn do'n t-saoghal,
 Ma leag am bàs ort a chlaon-shùil,

'S dearbh nach eaómhain e thù.
 Ogain smiorail, thoir feairt ort.
 'S leis a' bhàs lo còir cheart thu,
 Bheir e buaidh mach le neart ort,

Ged tha thu sgairteil, deas, ùr.
 Mhaighdean mhìn-rosgach, sgiamhach,
 Nach faic thu 'm bàs ort ag ialaigh,

A thoirt an rughaidh a d' ghialaibh,
 'S a chur fiatachd 'na d' shùil :

A Lighich theòma le d' phlàsdaibh,
 Cha chùis eagail do'n bhàs thu,
 Thig e timchioll gu sàmhach,
 A ghabhail fàth ort o d' chùl ;
 Fhir tha 'd mhinistear saoithreach,
 Gu 'r toirt dh'ionuisaidh 'n Fhir-shaoraidh,
 Cha mhò sheachnas an t-Aog thu,

Na fear gun fhaòlum, gun iùl.
 Chreidich iriosail, ghràsmihoir,
 Ged thig samhla do'n bhàs ort,
 Cha bhi gath ann gu d' chràdhadh,
 Gheibh thu slàn uaith ri h-ùin.
 A dhaoidh tha dearmadach, tàireil,
 Air saor thairgse na slàinte,
 Thig ni's séirbhe na 'm bàs ort ;
 B'ihd ifrinn chràidh air a chùl !

AN AISEIRIGH.

"Tha 'n uair a' teachd, anns an cluinn iadsan uile a ta 'sna
 à-uaighibh a ghuth-san; agus théid iad a mach, iadsan a riun math,
 chum aiseirigh na beatba ; agus iadsau a rinn olc, chum aiseirigh
 a' damnaidh."

AIR FONN.—" *Tha mise fo ghruaim.*"

Thig am bàs oirnn mu'n cuairt,
 'S ceart gu 'n laidhinn 's an uaigh,
 'Ach cha téid mi le gruaim 'na còir,
 Oir bha Iosa mo rùn,
 Greis 'na laidhe 'san ùir,
 'S rinn e'n leabaidh ud cùbhraidh dhòmh's.

Thug e 'n gath ás a' bhàs,
 Rinn e caraid do m' nàmh,
A shaoil mo chumail gu bràth fo leòn :
 Teachdair m' Athar e nis'.
 Dh'ionnsaidh m'anma le fios,
E dhol dàchaigh a chlisg' chum glòdir.
 On a dh'éirich a rìs
 Sàr Cheann-fheadhna mo shìth,
Gun e dh'fhuireach fad shìos fo'n fhòd :
 'S gu 'n deachaidh e suas,
 Ghabhail séilbhe d'a shluagh,
Anns na flaitheas, le luathghair mhòdir :
 'S e mo chreideamh gun bhréig,
 Gu 'n éirich mise 'na dhéigh,
Measg na buidhne gun bheud, gun ghò ;
 'Nuair a dh'fosglar gach uaigh,
 'S a théid beò anns gach sluagh,
Chum an togail 'san uair, gu mòd.
 Sud an cumhachd tha treun,
 Sud am fradharc tha geur,
Chuireas rithist gach cré air dòigh ;
 Dream chaithd itheadh le sluagh,
 Dream chaithd mheasgadh 'n aon uaigh,
 Dream chaithd losgadh 'nan lúaith 's nan cèò,
 'S iomadh colainn bhios ann,
 Tha fad air astar o 'ceann
'S thig iad cuideachd 's an àm, gu fòill.
 Thig iad uile 'nan taom,
 As gach clagh tha 'san t-saogh'l,
 'S ás gach àraich, 's an d'aom na sedid.
 Cha n-eil àit am beil corp,
 Air àrd-mhonadh, no cnoc,

Ann am fàsach, no sloc na mòiu';
 Ann an doimhneachd a' chuain,
 No 's na h-abhnaichibh buan.
 As nach éirich iad suas, 's iad beò.
 Eiridh 'n diùc, 's an rìgh,
 Eiridh 'm bochd bha fo chìs,
 Eiridh gaisgeach nan strì, 's an deòr'.
 Eiridh bhaintighearna mhaoth,
 Eiridh 'n t-amadan baoth,
 'S cha bhi dearmad air aost', no òg.
 Eiridh cuid ac' le gruaim,
 Chì iad fearg air an Uan,
 Chuireas crith orr', us uamhuinn mhòr
 Eiridh cuid ac' le aoidh,
 Buidheann uasal nan saoidh,
 'G am bi oighreachd a chaoidh an glòir.

AM BREITHEANAS DEIREANNACH.

AIR FONN.—“*An nochd gur faoin mo chadal domh,*” &c.

'S e 'n Slànaighear am breitheamh,
 Tha e tighinn ann a ghldìr,
 Thig o nuas le glòir an Athar,
 'S bi'dh a chathair anns na neòil.
 Thig aingilean naomha mar ris,
 Le mòr chaithream mar is còir ;
 O'n is e an t-àrd Cheann-feadhna,
 'S còir d'a ghreadhnachas bhi mòr.
 Thig e nuas thoirt breth na còrach,
 Air gach seòrs a ta fo 'n ghréin :
 Thig e dhìteadh luchd na dò-bheairt,
 Chum am fògradh uaith' an céin,
 Théid na deamhain rinn an tàlath,
 Chur gu sàrachadh, 's gu pian :

'S iad na h-ionracain bhios sàbhailt,
Thugadh gràsan daibh o Dhia.

Théid a' chùirt a chur 'na suidhe,
Ann an uidheam mar bu chòir :
Théid an tròmpaid mhòr a shéideadh,
Chum ar n-eigheach dh' ionnsaidh mhòid.
Cluinnear 'sgach àit' ain fuaim aic',
Deas's tuath, an ear, 's an iar.
Cluinnear leòsan bha 'nan suain i
Anns an uaigh deich mile bliadhnu' !

Leumaidh suas na mairbh gu h-calamh,
(Fòs na bhios air thalamh beò,)
'S théid iad suas mar eoin an adhair,
Dh' ionnsaidh cathair Rìgh na glòir.
Leis an Ti ta saor o mhearachd,
Théid an sgarachdainn gun dàil :
'S i'n làmh chlì a gheibh na h-aingidh,
Comharr' aimhleis daibh gu bràth.
Sud a' chuideachd ghrathail, éitidh,
Luchd nani brcug nam mionn, 's na féirg,
Luchd-caonnaig, misg, 's mì-bheusan,
Luchd na h-eucorach, 's na cèilg.
Dream bha leanmhainn miann na fedla,
Dream bha'n tòir air urram dhaoin',
Dream gun chreideamh, 's gun eòlas,
Dream gun dòchas glan, gun ghaol.

Gheibh na h-ioracain an t-urram
Seasamh uileadh aig a dheis :
Comharr' cinnteach do gach duine,
Nach tig cunnart air am feasd.
Cha b' e choisinn daibh an t-àit ud,
Iad bhi tàbhachdach 'nan saoith'r,

Ach an Traith bhi pait an gràsaibh,
 'S a ghràdh thoirt daibh gu saor.

Labhraidh 'n Rìgh gu fàilteach, aoidheil,
 Ris a' mhuintir ud gu léir,—
 "Shluagh ta beannachte le m' Athair,
 Thigibh, 's gabhaibh sealbh dhuibh féin,
 Sealbh bhios mairtheannach gu sìorruidh,
 Anns an rìoghachd uasail, naoimh',
 Sealbh chaidh ullachadh o chian duibh,
 Mu'n do chruthaich Dia an saogh'l.

"Bha mi acrach, thug sibh biadh dhomh,
 Thug sibh deoch, 's mi iotmhor, fann ;
 Bha mi 'm choigreach fad o m' chàirdibh,
 'S thug sibh fàrdoch dhomh san àm.
 Bha mi lomnochd, agus m' fheòil ris,
 Chuir sibh còmhachd orm gun dàil,
 Bha mi tinn, 's ann am priosan,
 'S bhuin sibh riùm ga tiorail, blàth."

Sud am biunn, 's cha téid a caochla,
 Cluinnidh iad gu h-aobhach, äit,
 Bheir iad freagradh d'am Fear-saoraidh,
 Ann am briathraibh gaoil, gun tais'.—
 "C'uin a thug sinn biadh no deoch dhut,
 'N uair bha acras ort, no tart ?
 C'uin a thug sinn dut gu h-aoideil,
 Cuid na h-oidhch' 'nuair bha thu 'n airc ?

"C'uin a dh' ullaich sinn dut éideadh,
 Fhreadsal t' fheum 'nuair bha thu rùisgt'?
 C'uin a thug sinn dut ar còmhnaidh,
 'S thu ledint am priosan dùint'?
 Freagraidh 'm Breitheamh bàigheil,
 Rinn sibh sud do m' bhràithiribh meanbh ;

'S measam gu'n d' rinn sibh dhomhs' iad,
B' i bhur crioch-sa glòir do m' ainm."

Lasaidh 'chorraich, 's e tionndadh,
Grad a dh' ionnsaidh na làimh cli.
Ris an dream ta cruaidh an teanntachd,
'N eagal truaighe, gun cheann-crích ;
A shluagh mallaicht', triallaibh uamh,
Chum teine sìorruidh, buan ;
A dh' ullaicheadh do'n diabhol,
'Is da ainglibh iargalt, truagh.

"Bha mi acrach, dhiult sibh biadh dhomh,
Dhiùlt sibh deoch, 's mi iotmhор fann ;
Bha mi 'm choigreach fad o m' chàirdibh,
Dhiùlt sìbh fàrdoch dhomh 'san àm.
Bha mi ruìsgt, cha d' rinn sibh m' éideadh,
Tinn, 's cha robh bhur ceum a' m' chòir,
Bha mi 'm priosan ann an éigin,
Sheas sibh fad' o éigh mo bhrdin."

Sud a' bhinn, 's cha téid a caochla,
Och ! cha-n fhaodar teicheadh uaip' ; -
Eiridh fiamh an-earbs 'nan aodan,
'S goirt a' ghaoir bhios ac' 's an uair, —
"C' uin a chunnaic sinne riamh thu,
Acrach, iotmhор, tinn, no ruìsgt',
Ann ad choigreach, no am priosan,
Gun do riarachadh gu dlùth ?"

Freagraidh e gu grad os n-àird iad,
"Faicibh 'n so mo bhràithrean caomh ?
O nach robh sibh riùsan bàigheil,
Cha bu ghràdhach leam bhur gaol."
Leisg siubhal chum na truaighe
Tagraidh iad gu cruaidh an cùis :

O ! na cuir gu dòruinn bhuan sinn,
 'S ifrinn dhùinne gruaim do ghnùis.

“ Thilg sinn mach 'na t' ainm-sa diabhoil
 Nàimhdean dian dut-féin, 's do d' ghlòir :
 Rinn sinn 'na t' ainm gu lionmhòr,
 Oibre miorbhuleach gu leòir,
 Dh'ith, 's dh'òl sinn ann ad' làthair
 Rinn sinn fàisneachd an a t' ainm,
 'S theagaisg thu 'nar sràidibh,
 Ri ! bu bhàigheil leinn do ghairm.”

Their e-san, “ Uamsa triallaibh,
 'Dhream ain-diadhaidh, olc, 'n-ar gnàth ;
 'S Dearbh nach b' eòl dhòmh riamh sibh,
 Cùim nach d' iarr sibh mi 'na thràth ?”
 Cha n-eil cainnt air nèamh, no talamh,
 Dh' innseas sgaradh goirt an crìdh' ;
 Cuir culthaobh ris gach sonas,
 'S dol gu donas buan gun chrìch.

Ach a' chuideachd ionraic, àghmhòr,
 Aig nach d'fhàgadh olc 'nan gnè,
 Théid iad suas le'n Ceannard àluinn,
 Chum an àrdachach air nèamh ;
 Ann an caidreamh caomh na Trianaid,
 Dreach na Diadhachd orra féin,
 Far am flaitheas daibh gu sìorruidh,
 Moladh Dhia a chur an céill.

Buileach, saor o dhragh nan aingidh,
 Subhach, taingeil, ait gu leòir :
 Cha n-eil tuigs' aig daoin' no ainglibh
 Chuireas cainnt air leth an glòir.
 M'anam, deasaich féin gu tràthail
 Feudaidh 'm bàs teachd ort le maoim ;

Gabh ri tairgse Dhé nan gràs dut,
Chum do shàbhhaladh a chaoidh.

FLATHSHONAS.

AIR-FONN.—“*Chunna' mi'n diugh a' chlach-bhuadhach,*” &c.

Flathshonas rioghachd na glòire,
Ionad àghmor,
Far am bi gu siorruidh còmhnaidh,
An dream ghràsmhor :
A chreid an fhìrinn 's a fhuair eòlas
Air an àinte,
Chum an gluasad uil' a shèoladh,
Fad an làithean :
Ionad tha aighearrach, aoibhneach,
Thar gach àros :
Sluagh ionraic, sona, saibhir,
'S iad ro ghràdhach ;
A chaidh cheannachadh do'n oighreachd,
'S cha b' ann àith'seach ;
Beath' a's bas Mhic Dhé a thoill daibh,
An staid àrd ud.
Cha n-ioghnadh ged bhios comunn aobhach
Ac' am pàrras ;
Gach saoidh a bha riamh 'san t-saoghal,
Bhi 'n aon àite,
Le 'n gniomhaibh, 's le' m briathraibh gaolach,
Mar dhearbh-bhràithrean ;
Gun aon duine do na baothaibh,
Bhi 'nan làthair.
Gabhaidhan t-Athair, Dia na tròcair,
'S a Mhac gràdhach,
Gabhaidh Spiorad Naomh' na glòire
Riù le failte :

'G an nasgadh ris féin an dlù-phòsadh,

'S cha bhris bàs e ;

'S 'gan togail suas gu h-inbhì' òirdheirc,

Gun teachd mhàin aisd'.

Chì iad maise Dhé, 's a mhòrachd,

Le fior dhànanachd :

A ghuùis a' dearsadh orr' an còmlnaidh,

Mar ghrian dlieàlrach.

Tha iad nis' air cuan an t-sòlais,

Chaoïdh a' snàmh ann :—

Tha iad 'aig tobar an eòlais,

'G òl an sàth ás.

Ainglean ro chumhachdach, uasal,

Os ccann àireamh,

A' gabhail le furan gun ghruaim riu,

Mar an càirdibh :

Chum séinn 'nan cuideachd le luathghair,

Annis na h-àrdaibh ;

Naomha ! uaomha ! naomh thar smaintean !

Dia nan gràsan !

Cha bhi peac' an sud, no buaireadh,

Dh' fhògradh Sàtan :

Cha bhi duine an sud fo smuairean,

Le bròn sàmhach.

Cha bhi timicas, dragh, no truaigh' ann,

No fuaim nàmhaid :

Cha bhi gort, no gaoir, no gruaim ann,

No cùis chràghaidh.

Cha bhi miann an crìdh, no iarrtas

Nach bi sàsaicht ;

Aobhneas gun teagamh gach ial ac',

'Is gun tràghadh :

Crìoch a' theachd gu cian nan cian air
 Cha bhi 'n dàn d'a :
 Sud tiolac Dhé ta saibhir, fial,
 Do pheacaich àraidh.

A Dhé nam feart gabh mi fo d' chùram
 'S fo d' dhion băighcil :
 Dh' ionnsaidh Iosa dean mo stiùradh :
 'S e an Ràthan ;
 'S e an t-slighe, 's e is Ughdar
 Air an t-slàinte.
 Thoir-sa creideamh, gràdh, a's dùil domh
 Air a sgàth-san.

IFRINN.

Air an ifrinn cheudna.

Na h-ul' h-aon nach creid an Soisgeul,
 'S nach toir gràdh dha,
 Seasaidh iad air an làimh thoisgeil,
 Aig là bhràth ud.
 'Nuair théid na leabhairchean fhosgladh,
 Bidh 'm binn bàis annt :
 Cluinnidh iad an dìteadh gu tosdach,
 Gun leisgeul àraidh.
 Théid iad gu ifrinn na dòruinn,
 Gun uair dàil daibh ;
 Bidh Dia caillt' dhaibh 's a shòlas,
 Fòs a ghràsan,
 Chì iad gu soilleir cho gòrach,
 Meallt' 's a bha iad ;
 Nach do chaith iad 'àm an òige
 Réir na h-àinte.
 Chì iad mòran sona, saibhir,
 Shuas am pàrras ;

Gàirdeachas, ccòl, 's aoibhneas

Ac' is slàintc :

Iad féin a' fulang gu h-oillteil,

'S an t-sloc ghràineil ;

Sloc dubh, dorch, gun deò soillse,

Dh' òidhch' no là ann.

Cèò 's lasair uainc 'g éiridh,

Lc teas gàbhaidh

As an loch dhubh, thecinteach, éitidh,

'S iad a' snàrh ann :

Anail Dé gu garg 'ga shéideach

Mar ghaoith làidir ;

An anmannan truagh' air an léireadh,

'M feòil 's an cnàmhan.

Iad nàimhdeil, borb ri Dia, 's ri chéile.

'S iad làn àrdain :

Cogadh gu dian leis an eucoir,

Gun bhuaidh-làraich :

Diabhoil gun tioma gun déisinn,

G' an sìr chràdhadh,

G' am buaireadh, g'an gonadh, 's g'an reubadh,

'S iad tùr shàraicht'.

An cogais féin 'g an sìr dhìteadh,

Cnuimh nach bàsaich,

Cur coire, 's iomachoire gun chrìch orr',

Gun fhois, gun tàmh ac' ;

Thaobh gun dhiùlt iad géill do'n fhìrinne,

'S taigse slàinte ;

Tairgse nach faigh iad gu dìlinn,

Anns an àit' ud.

Eagal, a's oillt, a's trom uamhainn,

A' sìr fhàs daibh :

Misneach a' meathadh, 's an cruadal,

G' an sìr fhàgail :

O nach urr' iad cumail suas

Fo fhéirg an nàmhad,

'S nach faod iad teicheadh uaithe,

'S e uile-làithreach.

Sìr thuitem an doimhne na truaighe,

Gun teachd 'n àird aist' :

Dùil cha n-eil aca ri fuasgladh

As a' chàs ud.

Fhad 's a mhaireas Dia 'na bhuidhichibh,

Cha tig bàs orr',

Bheir an ceartas sud mar dhuais daibh,

Thoill an gnàthas e.

O ! m' anam gabh-sa gu smuainteach',

Air do nàdur ;

Nàdur tha gu h-iomlan truaillidh,

'S nach gabh càradh.

Gabh ri Criosd bheir nàdur nuadh dhut.,

Gabh-sa trà ris :

Thoir thu-féin gu h-iomlan suas da,

'S bi'dh tu sàbhailt'.

CRAOBH-SGAOILEADH AN T-SOISGEIL.

AIR-FONN.—“*Fhuair mi naigheadh as ùr;*” &c.

Tha aoibhneas a' lionadhl mo chridh

'S cha tràghadh do shìth mo chùim :

Tha naigheachd n'is taitnich 's an tìr,

Na chualas ri linn mo chuimhn' :

Cha naigheachd air Oisian nam Fiann,

No gaisgeach bha riamh am feachd:

Cha naigheachd air sealgaireachd fhiagh,

No giùlan am bian gu teach.

Cha naigheachd air creachadh nan Gall,

Le ceathairn nan gleann, 's nan stùc ;
No idir air siubhal nam beainn,

An éideadh nach ceangladh glùn.

Cha naigheachd air tapadh nan Gàël

No treubhantas àrd an lainn,

A' leagadh an nàimhdean gu lèr,

No sgoltadh an cnàmh, 's an ccann.

Cha naigheachd air fineachaibh treun,

A' chogadh 's nach géilleadh bed :

Clann-Gliriogair bha aineolach, gleusd,

'S nach tric a bha réidh ri còir ;

Clann-Dòmhnuill le'm b' aitcas làmh-dhearg ;

Clann-Chamshroin bha calm gun chéill ;

'S mar sin gach clanu eil' a b'fhearr ainm,

'S gach ccannard bu ghairg na chéil'.

Ach naighcachd air Soisgeul nan gràs

Bhi sgaoileadh 's gach àird mu'n cuairt ;

'S am Biòball le facal na slàint',

Bhi ruigheachd gach àit le buaidh :

Toirt caochla air inntinn an t-sluaigh,

G'an ciùineach' mar uain gu sìth ;

A' claoidheadh gach àrdain a's uaill,

'S a cur gach droch bhuaidh fo chìs.

Tha 'm Freasdal ag obair lc buaidh ;

Le carthannachd għluais an tìr,

Chum cosg air an t-Soisgeul chur suas.

'S gach àit' am beil sluagh g'a dhìth.

Bidh teachdairean eudmhòr, nach mall,

A' siubhal 's gach ball gun chlos,

A nochdadadh do thruaghanaibh dall,

Na sligic nach càm gu fois.

Càirear Biobaill am pailteas an clò,
 An cainntibh nan slògh gu léir ;
 Cainntean coimheach a dh' iomadach seòrs,
 Mu nach cuala' sinn sgleò, no sgeul.
 Théid an Sgriobtur gu grad do'n taobh-tuath,
 Gu Ruisianaich ghruamach, bliòrb,
 Gu Lochlainnich, 's Laplanaich fhuar,
 'Us Tartaraich luath gun cholg.

Ni 'n fhìrinn iad callda gun dàil
 'Us lionar le gràs an crìdh' ;
 Cha mhair iad 'nan coimhich air gràdh,
 No cleachdannaibh blà na sìth :
 Oir tréigidh iad buirbeachd an gnè,
 'Us leanaidh iad seamhachd Chriosd ;
 Thig creideamh g' an ionnsaidh o nèamh ;
 Chuireas mais air am mèin gu sìor.

Ge farsainn tha Aisia mhòr,
 Gc lionmhòr a slògh thar meas,
 Ge h-iomadh an cànain, 'san dòigh,
 'S ge pailt tha gach sògh 'nam measg ;
 Ge daingean ta ccangal an crìdh
 Ri aoradh nan iodhal balbh,
 Ruigidh 'n sgriobtur gach cearna d'an tìr,
 'S bheir e leis iad le sgiriob air falbh.

Daoin' obhar 's dubh an taobh-deas,
 An Afrix' fo theas na gréin,
 Ged bha iad 'nan tràillibh, 's 'nan ereieh,
 Aig muinntir gun scirc, gun chéill,
 Ni 'm Bioball, 's an Soisgeul iad saor,
 'S bi'dh iad 'n an laoich aig Criod ;
 Gabhaidh 'n anma r' a fhìrinn, 's r' a ghaol,
 'S bheir a spiorad dhaibh naomhachd fhìor.

Théid an soisgeul le 'sholus mar ghrein

A dh'ionnsaidh an iar mu'n cuairt,

America 's Innseanaich fhiat,

'Us Eileanaich cian a' chuain :

Taid aineolach, allaidh, gun chiall,

Taid buaireasach, fiadhaich, coirbt',

Taid diorrasach dioghaltach, dian,

Braës, ardanach, iargalt, borb.

Sàr chothrom do Shoisgeul na slàint,

'S do chumhachd nan gràs aig Criod,

Bheir mathanas saor dhaibh gun dàil,

'S creidimh bhios làidir, fior :

A ghlanas an cridhe gun chàird,

O'n truaillidheachd glràineil, bhreun ;

A cho-chumas ri Dia iad le gràdh,

'S le naomhachd 'nan càil, 's 'nan gleus.

Bidh gach aidmheil 's creidimh 'nan aon,

Gun seachran, gun aomadh clì ;

Thig na Pàpnaich thugainn gu saor,

An ceanglaichibh gaoil, 's sìth.

Thig Arabaich, 's Turcaich le chéil,

'S théid Mahomet eighreach sìos ;

Thig na h-Iudhaich le dùrachd 'nan dèigh.

Thoirt ùmhachd, 's géill do Chriosd.

Cha bhi dùthaich no rioghachd fo'n ghréin,

No fine, no treubh, no clann,

Air nach soillsich an soisgeul gu réidh,

Mu'n diobair an fhéill a th' ann.

Nach aoibhinn an obair do dhaoin'

Am Bioball a sgaoileadh 'n céin !

Bhi gnàthach' an dichill, 's am maoin,

Chur innleachdan gaoil an céill !

Cia cliùiteach na cuideachdan còir,
 As seirceil, 's is 'irdheirc gnè,
 Ghabh Freasdal 'na làimh chur air dòigh:
 A' ghnothaich ud 's bòidhche sgeamh !
 Taid dùsgadh an t-sluaigh gu bhi fial,
 Thoirt mhiltean 's chiadan seach ;
 Taid caitheadh gach peighinn le ciall
 Chur a' Bhiobaill an iar, 's an ear.

Gu ma sona do'n cheud “ Chuideachd”* chaoin,
 A dh'ullaich le'n saoith'r e dhuinn,
 Anns a' chànan d' an tug sinn ar gaol.
 'S nach tuigte a caochla leinn.

B' iad Stiùbhardaich finne an àigh,
 'S math choisinn iad gràdh gach linn,
 A ghnàthaich an ionnsachadh àrd,
 'G a thionnda gu Gàilig ghrinn.

Gu ma maireann do'n Chuideachd a 's uails',
 Fhuair urram 's buaidh thar chàch ;
 Bhios cruinn ann an Lunnuinn an t-sluaigh,
 'N àm tighinn mu'n cuairt do'n Mhàigh,
 Sud cuideachd a dh éirich 'n ar n-airc,
 Chur Bhioball am pailteas nall,
 Na dhiolas ar bochdan air fad,
 'S na lionas gach srath 's gach gleann.

Tha chuideachd ud sir dhol am meud
 Gun laigse d'an eud, no sgios :
 Tha 'n obair a' sgaioileadh an céin,
 Air fad', 's air leud gach tìr.

Ri ! gur iomadach mìl, 's deich mìle,
 D' an tug ian an Bioball seach ;
 'S e m' earbsa nach-teirig dhaibh clìs,
 Fhad 'sa blitheas e dhìth air neach

Bithidh Chuideachd ud eile a'm' sgeul
 Tha'm Baile-Dhùneideann cruinn.
 Tha tarrainn gach inneil 's teud,
 A dh' ionnsachadh leughaidh dhuinn.
 Taid cruinneachadh airgid 's òir,
 O dhaoin ta còire, stuam ;
 S 'g a chaithe le cùram ro mhòr,
 Chuir sgoilean gu h-òrdail suas ;
 Los gu'm faighear le sean, 's le òg
 Deagh theagasg 's fòghlum suairc,
 'S gu'n leugh iad na comhairlecan còir.
 Thug Dia dhuinn gu'r seòladh suas ;
 Oir ged a bhiodh Biobaill gu leòir,
 Aig big, s aig mòir an t-sluaigh,
 Mur b'aithne dhaibh 'n leughadh air chòir,
 Cha'n fhaigheadh iad eòlas uap'.

Bha na Gàeil ro aineolach, dall,
 Bha ionnsachadh gann 'nam measg :
 Bha 'n eòlas cho tàna, 's cho mall,
 'S nach b' aithnec dhaibh 'n call a mheas.
 Cha chreideadh iad buannaachd, no stàth
 Bhi 'n sgoileireachd àrd d'an cloinn,
 Ged fheudadh iad fhaicinn gach là,
 Gur i thog o'n lèr na Goill.

Ach b'annsa leo 'n airgead, 's an òr
 A chaithe gu gòrach truagh,
 Ri amaideachd, òranainbh' 's òl,
 Ri bainnsean, 's ri ceòl d' an cluais.
 Cha n-ioghnadh ged bha iad gun chàil,
 Do fhacal na slàinnt aig Dia,
 Ged choisinn an àmhaid an gràdh,
 'S ged bha iad toirt dà a mhiann.

Ach théid aineolas nis' ás an tÙr,
 'S gach cleachdadh neo-dhìreach, crom,
 'S mealaidh sinn sonas, 's sìth
 Gun f harmad no stri 'n-ar fonn.
 Théid sgoilean chur suas anns gach cearn',
 Bidh leabhairchean Gàelic paitt
 Bidh eòlas, 's diadhachd a' fàs,
 Thig gach duine gu stàth, 's gu ràth.
 " Nis togaidh na Gàëil an ceann,
   'S cha bhí iad am fàng ni 's mò :"
 Bidh aca àrd-f hòghlum nan Gall,
   'S tuigse neo-mhall 'na chòir ;
 Théid inuleachdan 's oibrean air bonn,
   Chuireas saibhreas 'n-ar fonn gu paitt,
 Bithidh 'n diblidh cho làdir ri sonn,
   'S am bochd cha bhi lòm le airc.
 Thig na linntean gu cinnteach mu'n cuairt ;
   Tha 'n Sgriobtùr a' luaidh thig oirnn
 'S an téid Sàtan a cheangal gu cruaidh,
   'S nach meall e an sluagh le sgleò.
 Bidh firinn 's sì-chainnt 's gaol,
   A' ceangal chloinn-daoin' ri chéil',
 Cha-n fhaicear fear dona, mì-naomh',
   Théid ole ás an t-saoghal 's beud.

CEISTEAN SOISGEULACH,
 NO, " CRIOSD NA H-UILE ANNS NA H-UILE."
 (Air a Thionndadh o Bheurla Ralph Erscinn.)

- C. Ciod an t-eòlas, thir-beathachaidh 'n treud,
 Bheir dhomh sonas nach trèig mi gu bràth ?
- F. Èòlas creideinil air losa Mac Dhé,
 'S e shreagras do d' sheum anns gach càs.
- C. Chaill am peacadh dhomh Dia, 's gach ni math,
 C'ait an siagh mi dhomh fìn iad a ris ?
- F. Ann an Criod, o'n tha 'n Spiorad toirt brath,
 'S an sgeul ait a tha 'n soisgeul na sith.

- C. Cionnas idir bhios Dia 's mi réidh,
Oir is fìtidh mo pheacadhl 'na lath'ir ?
- F. Ann an Criod, far an taisbean e-léin
A dheagh-ghean gu léir dhut, 's a ghràs.
- C. C' àit am faigh mi deagh shealladh a's roinn
D'a chuid grasan, 's d' an aoibhneas ro mhòr ?
- F. Ann an losa a riocdh, agus 'oighr',
Anns an soillsich gu dealrach a ghàdir.
- C. C' àit an iarr, 's am faigh mi u'is ledir
Do gach ionnhas a chòmhnuas ri m' shlàinnt ?
- F. Ann an Criod gheibh thu pailteas ro mhòr,
Oir tha easan an còmhnuidh gle làn.
- C. C' àit on teich mi o'n chorraich ro gheur
A tha tuiteam gu léir air mo cheann ?
- F. Dh'ionusaидh Chriosd neach a ghiùlain leis fein
Corraich nabhasach Dhé air a' chraunn.
- C. Cia mar stiùrar mo cheumannan suas
'S mi buailteach do sheachran a ghnà ?
- F. Is e Criod *an t-sligh' choisrigte nuadh*
Anns an gluais thu gu direach an àird.
- C. C' àit am faigh mi air flattshonas còir,
'S air an t-sòlas gun chrich a th' air nèamhl ?
- F. Ann an losa an Slànaighear mòr,
'S e *Iehobha ar fireantachd e.*
- C. Cia mar nithear mis' iomchuidh air glòir,
'S mi cho neò-ghlau 'nam shiubhal, 's 'nam ghuimh ?
- F. Ni suil losa thu cionalt gu ledir,
Ni a Spiorad thu boidheach gun ghiomh.
- C. Cia mar leansa mi 'n t-slighe gu ceann,
'S mi cho fann, 's cho anwhaino diom féin ?
- F. Bithidh losa 'ua *neart* dut gach àm,
'S cha bhi 'chobhair dhut fann ann a t' fheum.
- C. Cia mar chlaoïdhean mo nàimhde mu'n cuairt,
Daoin' 's deàinbhnan 'g an bhuaireadh gun sgur ?
- F. Tre Chriosd bheir thu *trilleadh* 's *buaidh*
Chuir e 'n ruaig air na nàinhdibh gu tur.
- C. Bidh mo chogais 'g an dhlteadh, 's gam chràdh ;
Cia mar chuirear a cnàmhadh air chùl ?
- F. Nochdaidh Criod dhut a mhathanas slàn;
Chi thu fàilt, agus gean air a ghnùis.
- C. Cia mar ruigeas orn tròcair gu bràth,
'S lionmlor, gràineil mo pheacannan féin ?
- F. Struthaidh tròcair tre Chriosd ort a mhàu,
'S pailte gràs ua d, lochdan gu léir.
- C. Ach nach eirich an Ceartas le còir
Eadar tròcair 's mise am feasd ?
- F. Fhuair an Ceartas o 'osa nis leòir,
Air son t'hiachan, 's bu mhòr iad gun cheisd.
- C. C' àit am faicear leam mathanas fial
Teachd o Dhia dh'ionusidh m'anma gun dàil ?

- F. Chi thu snd ann an geallannaihh Chriosd,
Am fuil los' a rinn r̄ite le bhàs.
- C. C'ait faigh mi na geallanna féin,
'Nan cul-taic an àin theum, 's nan cuis earba?
- F. Ann au Criod tha iad uile gu léir,
'Nan Seadh 's 'nan Amen, deangean, dearbht'.
- C. Agus c'ait am beil Criod : Ochon ! C'ait,
Le chuid geallannaibh gràsmhor gu lèir ?
- F. Gheiblair Criod auns na geallannaibh ghnà,
Chi do chreideamh e làthair aint' gun bhréig.
- C. Criod sa' ghealladh ! 's an gealladh an Criod !
Cia mar chi mi gur fior sud le chéil ?
- F. Leis an Spiorad bhi càramh luil los',
'S a gheallanan lionmhor riut féin.
- C. Ciod an dion, a's an tiocadh is fearr
Dhomh o bhagraidh neo-bhàigheil an reachd ?
- F. Sealladh creideimh do'n tòmhachd chum bàis,
A thug losa au Slànaighear seach.
- C. Innis cò bheir au creideamh sin ddmhs,
'S mi gun treoir leis an cuir mi e 'n gniomh ?
- F. Cumaidli losa riut creideamli ri d' bhed,
'S e a Cheannard o thbs gus a' chrioch.
- C. Ochon ! c'uin a gheibh 'n t-eascreideach mis',
Tiolaç measail a chreideimh o' Chriosd ?
- F. 'Nuair a leigeas e t' as-creideamh ris,
'S tu fiosrachadh fhacail 'n ad sgios.
- C. Bithidh 'n t'aithreachas feumail gu là,
Cia mar gheibh mise cail da cho buan ?
- F. Gheibh o Chriosd, chaidh mar cheannard an àird
Gus an gràs sin thoirt seachad do'n t-sluagh.
- C. Am faigh àmhlar, cho truaillidh, 's cho baoth,
Glanadh cridhe, 's naomhachd guu sgleò ?
- F. Gleibh ; ni Criod, dut 'na Lighlich bheir barr,
Chuid a chuid ort an caochla sin fùs.
- C. Cia mar ni mi na h-oibre gu deas
Tha mar dhleasanaas òrm leis an reachd ?
- F. Bithidh Criod anuad 'g oibreach le treis
Toil 's gnoimh gu do leas chur an cleachd.
- C. Cia mar dh'shaodar mo leigheas gu bràth,
'S mi galarrach, gràineil, ro bhrùit ?
- F. Bithidh Criod dhut na Lighlich 'bheir bar,
'S e 'n Tighearn a shlanaicheus tu.
- C. Sedl mi cionnas a dh'iarras mi' ghnùis,
'S mo chridhe 's mo dhùrachd cho marbh ?
- F. Dòirtidh Criod ort an Spiorad gu dlù,
Gu do sheòlsdh chum ûrnaigh gun chealg.
- C. 'S an-mhor àrd m' obair slàint' tharam féin,
Ciod ni mis 's mi gun fheum 's gìn stà ?
- F. Gearraidh Criod diot guch eallach gu léir;
'S es-an Alpha 's Omega na slàinnt'.

- C. C' àit am faigh mi deagh bhunchar do m' earbs',
Chum nach eirich i calm agus meallt ?
- F. Ann au Criosc a' clach bhuinn a tha d'arbht',
Ris an còir dhut bhi leanmhainn gu teaunn.
- C. Cia mar gheibh mi an sàl chuir air falbh,
'Nuair a thuiteas mi 'n salbar ro ghrànd ?
- F. 'S tobar glanaidh fhuil Chriosc le mòr thairbh,
Pailte, réidh dhut gach aimsir, 's gach tràth.
- C. Creachan ! ciod ma thig plàighean ro mhòr,
Ma thig bròn, agus eagal a's airc ?
- F. Tha sàr iochslaint aig Criosc do gach león,
Agus buideal gu d' dhèdir chur an taisg.
- C. 'S mis am peacach a's caillte 's an t-saoghl',
Cia mar dh'fhaodar mo thiocadh o thruaigh ?
- F. On is Slànaighear Criosc nach eil baoth,
Bheir e saorsa gu h-iomlanacha uaith.
- C. Tha mo gheilt roi thein' ifrinn ro mhòr,
Am beil dochas gu'n saorar mi uaith' ?
- F. Bithidh Criosc dhut 'na fhasgath fadheoigh,
O gach dòrainn, 's o'u chorraich tha buan.
- C. Cha bheag m' eagal, a's m' uamhun roi 'n bhàs,
Cia mar thicid mi le dànachd 'na chóir ?
- F. Thugadh 'n gath as le losa 'na ghràdh,
'Nuair a dh'eug e 'na t' àite le déòin.
- C. Cia mar fhreagaras Criosc anns gach càs,
Gach cor, 's gach sàs a thig oirnn ?
- F. 'S e is *Uil' anns na h-uile de'n t-slàint,*
'S e lehobha lan gràis agus glòir.
- C. Cia mar dh'fhaodas e'n còmhnaidh bhi làth'ir,
A thoirt slàint agus teasairginn duinn ?
- F. O'n is fagus ainm giòirnìhor a ghnà,
Immanuel, Dia maille ruinn.
- C. 'S an co'liou e dhomhsa an t-slàint'
- Gun dad fhlàgail an taice riùm-féin ?
- F. Cha deùan thusa as eugmhais-san stà,
Thia do chail, 's do chomhas mì-gleusd.
- C. Ach nach faod mi bhi riarach' mo mhiann,
Ma ni Criosc domh an obair gu slàn ?
- F. Sgrìosaidh Criosc iad aui ifrinn gu cian'
Bhios ag iarruidh mi-bhuil thoirt a 'ghràs.
- C. Cia mar mhendaicheas m'eolas le gaol
Air an t-Slànaighear chaoin fad mò ré ?
- F. Meas an coimeas ris saibhreas an t-saoghail,
Bhi mar challdach, no aolach gun sheum.

